Așa este porunca mea: fii tare și plin de bărbăție! Nu te teme și nu-ți pierde cumpătul, căci Domnul Dumnezeul tău cu tine este, ori încotro te vei îndrepta!

IOSUA 1;9

libertate
solidaritate
dreptate

PUNCTE CARDINALE

ANUL II,
Nr. 6/18
1992
IUNIE

16 pagini — 30 lei

PERIODIC PENTRU AFIRMAREA VALORILOR DEMOCRAȚIEI CREȘTINE

MULȚUMIM ARMATEI A 14-A

Purtăm Basarabia ca pe o rană: în trupul țării și în conștiința fiecăruia dintre noi. De doi ani și jumătate ea a fost folosită din plin ca un fel de marotă demagogică de către politicienii noștri de toate culorile, inclusiv de către Puterea "emanată". Concret nu s-a întreprins însă nimic, politiceşte vorbind, pentru a o readuce în trupul țării. Guvernele care s-au succedat de la Tele-Revoluție încoace au dus în privința Basarabiei o politică duplicitară, căutînd să nu strice cumva bunele relații cu vecinii de la Răsărit. Tabăra neocomunistă a făcut toate eforturile sub bagheta prezidențială, ca să nu-și supere "patronii". Ba mai mult decît atît: spre a abate atenția dinspre problema reală a Basarabiei, s-a regizat o amplă diversiune pe problema Transilvaniei. De mai bine de doi ani ne aflăm în situația paradoxală de a ne văita pînă la psihoză Ardealul care este al nostru, dar de a nu mișca nici un deget pentru o Basarabie care nu mai este a noastră! Rodul unei astfel de atitudini absurde îl culegem acum; ne aflăm paralizați în fața tragicelor evenimente care au însîngerat Basarabia românească, umblînd noi în cîrje, cu politicale cerșetorești, pe la uşile pe la care nu ne-am învrednicit să batem la timpul potrivit.

ARMATA A 14-A nu este altceva decît același "pumn" rusesc, binecunoscut nouă, românilor, care ne lovește încă o dată,în chip perfid, afișînd, de ochii lumii, o ridicolă neutralitate. (Întrucît, oficial, Rusia și Ucraina s-au declarat neimplicate și chiar potrivnice conflictului armat, se naște întrebarea din ce s-a ridicat peste noapte o asemenea putere...găgăuză?!). E limpede, de fapt, că Moscova și Kievul susțin din spate agresiunea transnistreană asupra Moldovei independente în cea mai pură continuitate a panslavismului rusesc, a imperialismului sovietic și a sălbăticiei asiatico-căzăcești!

Acțiunile **ARMATEI a 14-a** sînt de natură să ne deschidă ochii în cel puțin trei privințe:

1. Că marea primejdie pentru noi nu vine dinspre Apus (Ungaria), ci tot dinspre Răsărit (Comunitatea Statelor Independente);

2. Că C.S.I. nu este altceva decît varianta "cosmetizată" a Vechii Uniuni Sovietice, ghidată de aceleași scopuri și uzitînd de aceleași mijloace. (Așa-zisa "independență" a fostelor republici unionale nefiind - cu excepția Țărilor Baltice, care au știut "să prindă momentul", e drept cu substanțial sprijin occidental- altceva decît o manevră propagandistică, fără realitate politică efectivă);

3. Că actuala Putere neocomunistă din România nici nu vrea nici nu este în stare să apere cu adevărat marile interese naționale, arătîndu-se preocupată doar de a-și "conserva" pozițiile și "tovărășiile" tradiționale, avînd fața întoarsă spre Asia și numai buzunarul căscat impudic spre Europa!

Pentru aceste triste evidențe, ce vor trezi poate adormita conștiință politică și națională a românilor (spre realitate, iar nu spre ficțiune), trebuie "să mulțumim" **ARMATEI A 14-A**! În ceea ce privește Occidentul, acesta nu pare grăbit să ne sprijine, cum nu s-a grăbit, mutatis mutandis, nici în 1945.

Oare n-a venit vremea să ne asumăm eroic propriul destin, așa cum au știut să o facă popoare mult mai mărunte decît al nostru? Cu acest gînd (iar nu cu acela al liftei brucănești) s-ar cuveni să înfruntăm viitorul imediat, străduindu-ne să ne scoatem țara din mîinile trădătorilor ereditari, pînă ce nu va fi prea tîrziu!

DREAPTA ROMÂNEASCA — pag. 3

PORTRETE ÎN ETERNITATE: NAE IONESCU — pag. 4

NICI LIBERALISM NICI SOCIALISM — pag. 8

O STAFIE PĂRĂSEȘTE EUROPA — pag. 14

UN OCHI RÎDE... ALTUL PLÎNGE... — pag. 16

Lumină, mai multă lumină (I)

În paradoxala noastră epocă, marile distanțe dintre conștiințe, ceea ce-i desparte pe oameni după felul cum își înțeleg și duc viața, după felul cum își consideră și tratează semenii, după felul cum găsesc, sau nu, un sens existenței lor, deși sînt mari, cei mai mulți preferă să nu le la în seamă. Cînd totuși se vădesc, fie întîmplător, fie după o intenționată cercetare, ele ne apar doar în nuanțe, niciodată în adevărata lor culoare. De ce există această reținere în spunerea lucrurilor pe nume în probleme de conștiință? Să fie doar dintr-o excesivă pudoare? Sau este vorba de altceva?

Sîntem doar uimiți de fiecare dată cînd, sub aparența unor vagi diferențe de început, descoperim prăpăstii ascunse, de netrecut, dureri mai bine sau mai prost anesteziate, altfel de nesuportat, idei de neacceptat, trecute sub tăcere. Ne cuprinde stupoarea cînd, răscolind mai în profunzime, găsim că nu există adevăr neafectat de subînțeles, neviciat de aluzie, necariat de atotprezenta minciună. Credințele și părerile despre credințe nu sînt, ca altădată, expuse și susținute deschis în piața publică, ci numai sugerate, șoptite, date pe sub tejghea ca mărfurile, sau ca ceva de rușine, începute, neduse pînă la capăt, din prudență. Mereu avem senzația că ni se ascunde ceva, că oamenii pe care nici nu-i știm se ocupă de lucruri care ne privesc, iau hotărîri determinînd viața noastră fără să ne întrebe măcar, că prea des sîntem trataţi ca materialele-n vrac, dacă nu mai rău. Rezervele ce avem față de societatea în care trăim sînt din ce în ce mai multe. Și nu numai rezerve, și nu numai noi. Tehnologia informațională modernă e cea care a măcinat și surpat comunismul. Ce ironie! Minciunile sînt date azi la iveală la scară globală și cu viteza luminii. Cu toate acestea neadevărurile, nedreptățile, suferințele, crimele refulate se acumulează în subconștientul social și stau și să erupă. Izbucniri ca aceea de la Los Angeles ar trebui să pună pe gînduri.

Nimeni nu cercetează mai adînc această stare a lucrurilor de teamă de neprevăzut, de teamă de adevăr. Cînd acesta ni se descoperă, sîntem uluiți să constatăm că lumea are o față, cel puțin una, complet necunoscută nouă, că este un iceberg din care noi observăm doar partea ce ni se lasă la vedere. Conspirație a tăcerii sau o înțelegere asupra păstrării neînțelesului? Și ca și cînd confuzia nu ar fi de ajuns prin necunoaștere, pentru că oamenii sînt fiecari și se exteriorizează prin vorbe, și vorbele circulă, CINEVA organizează și o degradare concomitentă a limbajului, atacînd unele noțiuni în ce au ele esențial, golindu-le conținutul și înlocuindu-l cu altceva, împingîndu-l spre alte sensuri în evidenta defavoare a celor ce gîndesc pe cont propriu și a celor ce-și fac iluzia unui oarecare acces la adevăr.

Multe sînt cuvintele ce au de suferit de pe urma celor ce umblă la înțelesuri. În timpul lui Ceaușescu se crease o adevărată manufactură de umflat vorbe, pentru uzul personal al megalomanului. Acum acești artizani, logofaberi, se adaptează. Dacă pe piață se cere desumflare, desumflă. Și una din noțiunile supuse unui astfel de tratament de nimicire, de discreditare, este naționalismul. Fireasca înclinare, sentimentală, către ce ține de propria obîrșie, de tradiție, este veștejită acum după o nouă rețetă. Campania are menirea să convingă, că a fi naționalist a fost, și mai ales este, ceva degradant. Metoda este simplă: se ia un troglodit oarecare (nu e vorba de Corneliu Vadim Tudor), e declarat naționalist, apoi este expus: "Ecce homo"; și evident, creatura este orice altceva.

În timpul comunismului se folosea doctrina marxistă, cea fără replică. Naționalismul era definit ca o "concepție politică reacționară... instigînd la ură și asuprire, menită să împiedice proletariatul să se unească împotriva exploatării". Să fi îndrăznit cineva să spună că nu-l așa. Dar schimbîndu-se vremurile s-au schimbat și metodele; dacă logoreenii defunctului au rămas fără lucru, li s-a dat. E încă una din ironiile istoriei să-i vezi pe foștii comuniști ascunzîndu-se după naționalism ca și cînd formularea comunism-național sau de național-comunism, n-ar fi o cotradicție în termeni, iar prin senzația de greață pe care o stîrnește, insuportabilă, și ca figură de stil.

De jumătate de veac ne-am învățat să ascultăm. De tot atîta timp, oameni care afirmă că nimic nu-i preocupă mai mult decît fericirea noastră, ne învață cum să ne comportăm ca să ne meargă și nouă bine, dar ne merge din ce în ce mai rău. Rînd pe rînd țara a fost golită de bunuri, de demnitate și de suflet. Și pentru toate, dacă ar fi să-l ascultăm în continuare pe Monica Lovinescu, Vladimir Tismăneanu, sau Moses Rosen, vina o poartă naționaliștii, adică aceia care n-au fugit din țară ci au rămas, dezarmați, cu fața la dușman, apărîndu-și, fie și simbolic, pămîntul, limba,tradițiile și puțina demnitate. De la distanța la care se află de sufletul țării este explicabil. Domniile lor nu fac nici o diferență între cei ce au căzut cu arma în mînă în munți, cei ce și-au dat sufletul în chinuri în beciurile securității, cei răposați în hrubele temnițelor, cei care poartă în inimă, de jumătate de veac, speranța că România va dăinui totuși și foștii comuniști, care de frică, asemeni înecatului, se agață de lozinci patriotice. Pentru ei și unii și alții sînt: "naționaliști". Să fie la mijloc numai o confuzie?

După ce farurile luminii marxiste s-au stins, pentru ca neînțelegerea să fie și mai desăvîrșită, se scot din cărți, și din context, fragmente, se apelează la nume de prestigiu și se citează: "....naționalismul, departe de a fi dragoste, este un egocentrism colectiv, dictat de prezumție, de voința de putere și violență exercitată asupra altora." (N.A. Berdiaev, De l'esclavage et de la liberte de l'homme, Paris, 1946). Dar pentru astfel de trăsături comportamentale există cuvîntul șovinism. De ce se încearcă substituirea termenilor? Nu cumva nu naționalismul este cel vizat ci sentimentul care stă la baza lui? Cel ce trebuie reprimat, sentimentul național, cel de care și Berdiaev recunoaște că este "natural și lăudabil", nu cumva e vinovat doar pentru că există?

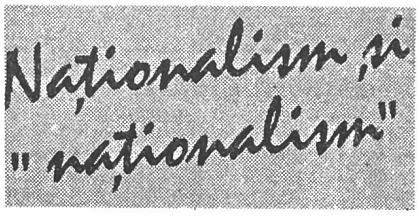

Pentru noi cei ce nu ne jenăm de urgisita noastră țară, mutilată cum este, și de chinuitul ei popor, slab de minte, cum se arată, pentru noi cei "sclerozați" de statornicie, nu e o rușine să ne mărturisim dragostea pentru pămîntul acesta, așa secătuit de comuniști, cum se află. Ne cerem deci iertare, nu sîntem de acord cu gînditorul creștin rus, trăit la Paris. Naționalismul nostru de popor mic, a cărui speranță e să-și poată apăra "sărăcia și nevoile și neamul", diferă esențial de cel descris de Berdiaev. Nici nu-l contrazicem, fiecare își cunaște ograda. Născut din panslavism, din ambițiile imperiale și purtînd amprenta originii sale asiatice, naționalismul rusesc, abținîndu-ne, spunem doar că diferă de al nostru. Regretăm lipsa de experiență în materie de rusism a celor ce insistă să ne dea sfaturi. Noi îndrăznim să spunem că între cei ce iubesc și cei ce rabdă cnutul este o diferență ce ar trebui făcută.

La noi, încă de la începutul secolului, Nicolae Iorga lansa lozinca: "România a românilor, numai a românilor și a tuturor românilor", dar o făcea pentru încurajarea elementului autohton abia ridicat după secole de dominație străină, de încercări sistematice de deznaționalizare (maghiarizare, grecizare, slavizare), de întărire a sentimentului de unitate națională, de căpătare a încrederii în sine. Într-o țară, unde secole de-a rîndul, străinii au ocupat pozițiile de frunte în stat și în societate, constituind pătura avută, deci și conducătoare, pretenția bășinașilor de a se ridica la un nivel egal cu al veneticilor a fost tratată drept: "naționalism". Între cei pe care lumea pare să nu-i mai încapă și cei ce nu doresc mai mult decît bună învoire și respect între semeni, este o diferență ce s-ar cuveni arătată.

Naționalismul se reclamă de la tradiții și e circumspect față de inovațiile pripite. Este o formă de manifestare a instinctului de conservare la nivel de etnie, de păstrare a specificului, de dezvoltare în cadrul lui a ceea ce-i este propriu, spre forme superioare de frumos și adevăr. Astăzi, după dispariția scelseratei "doctrine", autonumită, într-un superlativ de dispreț și insolență, "visul de aur al omenirii", după neglijențele criminale ale altor "progresiști", care au dus în alte părți ale globului la distrugerea echilibrului ecologic și au minat, în mai multe feluri, sănătatea fizică, mintală și morală a lumii, viitorul nu ni se mai pare incert, ci, hotărît, sumbru. De aceea în aceste vremuri ce se cer de întoarcere, de regăsire a echilibrului prin revenirea la tradițiile de hărnicie și trăinicie, la tot ce o națiune posedă cinstit, curat și demn să fie transmis generațiilor viitoare, o campanie dusă împotrivă firescului sentiment național mi se pare mai mult decît o josnicie, este o crimă.

Naționalismul, înainte de orice, este un sentiment: de comuniune, de încredere, de dragoste, de credință și de speranță. O astfel de legătură se stabilește firesc între oameni de aceleași sînge, dar nu este obligatoriu. Comuniunea de suflet are legile ei de afinitate, fire care leagă de pămînt, dar care trec din cultură dincolo de lumea materială. De puțini oameni, ascultîndu-i sau citindu-i, m-am simțit atît de apropiat, în simțirea mea (naționalistă), ca de evreul Nicolae Steinhardt.

Naționalismul fiecărui popor reflectă sufletul acelui popor. Cel românesc a fost și va rămîne curat. De tradiție și inspirația creștină, hulit, batjocorit și martirizat, el nu apare violent și inuman decît în sfruntatele minciuni ale celor ce crucificîndu-l pe Dumnezeu însuși se cred moștenitorii lumii. Este eroarea, destinul, poate blestemul lor.

Pe lume, de cînd există, au viețuit și au trecut, mulțimi de popoare. Multe neamuri s-au săvîrșit lăsînd urme, altele au trecut nescrise în istorie dar toate sînt undeva și nu se știe ce loc vor avea, la picioarele tronului lui Dumnezeu, cînd acesta va chema la marea judecată. Dacii, așprii locuitori ai acestor meleaguri, în vechime, mergeau la luptă și la moarte rîzînd. Credința lor în existența unei lumi dincolo, ce răsplătește purtarea de aici, era neclintită. Toată viața lor se desfășura la umbra sau în lumina acestei conștiințe. Și credința lor s-a imprimat în natură, în ape și în văzduh, de se transmite de atunci din generație în generație locuitorilor acestui pămînt. De aceea românii au adoptat atît de firesc și creștinismul, și în timpurile mai noi, au atașat naționalismului lor o dimensiune transcedentală. Pe temeliile de nezdruncinat ale credinței, ale muncii, ale onoarei, ale sfințeniei, viața își capătă adevăratele atribute: nădejdea și dragostea.

" Țelul final al neamului nu este viața ci învierea!"

Sînt clipe cînd ne mîndrim că nu am călcat în prădăciuni, pămîntul vecinilor noștri. Sînt clipe cînd ne simțim sufletul înălțat afînd că icoane, cioplituri, cusături sau triluri de nai românesc străbat fruntariile lumii. Sînt clipe. În orele noastre de liniște ne smerim cu inima înaintea lui Dumnezeu rugîndu-L să ne dea, și pe mai departe, bărbăție, înțelepciune și putere, căci neamul acesta supus attor încercări, mai are de îndurat, de vindecat; și noi nu sîntem decît oameni.

Darul lui Dumnezeu fie mereu asupră-ne, căci tot darul de la Dumnezeu, de sus este.

CONSTANTIN IORGULESCU

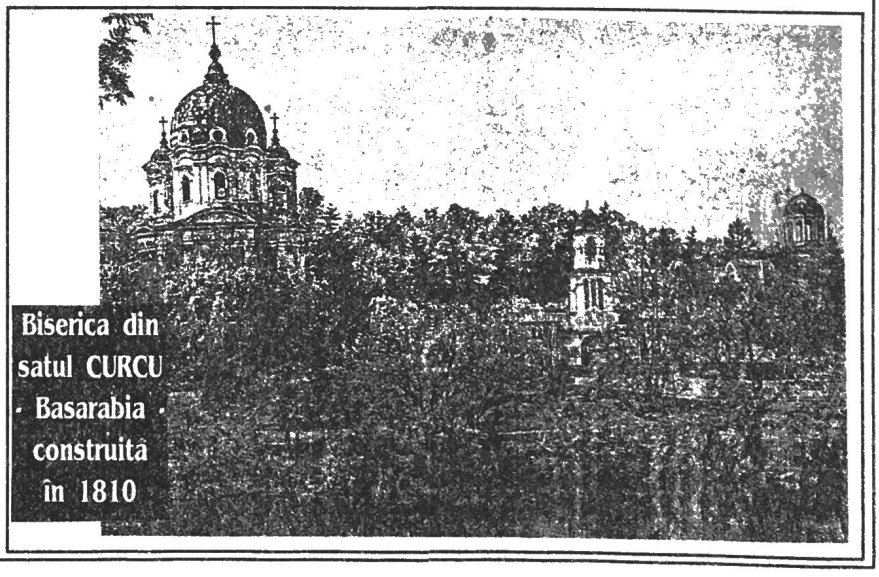

Biserica din satul CURCU - Basarabia - construită în 1810

DREAPTA ROMÂNEASCĂ

Cîteva precizări istorice și terminologice

Dreapta, ca orientare politică, tinde să devină tot mai mult, prin grija adversarilor săi, un fel de sperietoare a lumii contemporane. Această stare de fapt se datorează pe de o parte vastei propagande masonice și stîngiste, iar pe de altă parte "analfabetismului" politic al maselor largi, a căror gîndire și al căror limbaj se articulează cel mai adesea pe un mănunchi de prejudecăți. N-a existat numai o "limbă de lemn" comunistă. Democrația stîngistă își are, la rîndul ei, propria "limbă de lemn". De aceea este tot atîta nevoie ca și sub dictatura comunistă de o reconsiderare onestă a terminologiei politice.

În sensul ei originar, dreapta desemna orientarea politică preponderent conservatoare, întemeiată pe naționalism. Ea concepe dezvoltarea societății în liniile de forță ale tradiției și pornind de la realitățile specifice ale fiecărei națiuni. Stînga, dimpotrivă, desemna orientarea politică pretins progresistă, întemeiată pe cosmopolitism și materialism, disprețuind tradițiile naționale și promovînd revoluțiile internaționaliste. Dacă prima apără ordinea milenară a societăților omenești, bazată pe o temeinică ierarhie socială și religioasă, cea de a doua își propune tocmai distrugerea acestei orînduiri firești, facilitînd o primejdioasă anarhie în viața statelor moderne. Se înfruntau, de fapt, două viziuni diametral opuse asupra originii, structurii și funcțiunilor Statului: pe de o parte o viziune realistă și organicistă (a dreptei), pe de altă parte una idealistă și mecanicistă (a stîngii).

Iată ce scria în privința aceasta Eminescu, spiritul rector al dreptei românești: "Exprimată în termenii cei mai generali, deosebirea între liberali (" roșii", stînga vremii- n.n) și conservatori("albii", dreapta vremii-n.n) e că aceștia din urmă privesc statul, cu drept cuvînt, ca pe un product al națiunii, determinat pe de o parte prin natura teritoriului statului, pe de alta prin proprietățile rasei locuitorilor, pe cînd pentru liberali statul este productul unui contract, răsărit din liberul arbitru al locuitorilor, indiferentă fiind originea, indiferentă istoria rasei, indiferentă natura pămîntului chiar. Manierele de a vedea sînt atît de deosebite încît în ochii liberalilor statul nu e cu mult mai mult decît o meșină, pe cînd în ai noștri el este un organism viu, susceptibil de sănătate și boală, de înflorire și dedecadență, putînd să trăiască lung timp, dacă-și urmează legile interne de conservare, dar putînd și să moară, dacă urmează un trai contrariu celui prescris de însăși natura lui."

Toate doctrinele de dreapta au accentuat acest aspect fundamental: că Statul trebuie să fie un instrument al națiunii și nu invers! Din păcate viața de stat a României moderne a fost maimuțărită cel mai adesea după modele străine, iar marea majoritate a politicienilor a căutat să facă din națiunea română un instrument al statului cosmopolit sau internaționalist. Așa s- a întîmplat și după evenimentele din 1989. Democrația noastră de azi nu este "originală" prin faptul că ar izvorî din realitățile naționale, ci prin acela că este cîrpită din petecele feluritelor idei și forme democratice occidentale, aplicate aberant pe vechiul burduf comunist! Îndărătul ei își pot face de cap toți demagogii mai mult sau mai puțin comuniști, mai mult sau mai puțin români ...

Pe plan intern rezultatele sînt clare: mizerie, dezbinare, violență și lichelism. Pe plan extern avem cea mai proastă "imagine" dintre toate țările europene și am ajuns, treptat, total aserviți marii finanțe evreiești (căci asta înseamnă, în realitate, Fondul Monetar Internațional) ...

De aceea nu credem că actualul dezastru național, echivalîndu-l pe cel comunist, poate fi depășit pe calea stîngii, fie ea "comunistă" sau "de opoziție" ... Răul trebuie retezat de la rădăcini. Să-i dăm cuvîntul aceluiași mereu actual Eminescu: "Deosebirea între noi și liberali este că liberalii iau în sens absolut ideile citite și nerumegate din autori străini, pe cînd pentru noi adevărurile sociale, economice, juridice nu sînt decît adevăruri istoric determinate. Nu sîntem contra nici unei libertăți,oricare ar fi aceea, dar numai întrucît ea e compatibilă cu existența statului nostru ca stat național-românesc și întrucît se adaptează în mod natural progreselor reale făcute de noi pînă acuma ... Cine susține însă, ca absolute și neînlăturabile, principii a căror aplicare ar fi echivalentă cu sacrificarea unui interes național, acela nu poate fi omul nostru."

Un lucru trebuie bine înțeles: dreapta nu este antiprogresistă, ci doar profund realistă. "Căci cine zice "progres" nu-l poate admite decît cu legile lui naturale, cu continuitatea lui treptată. A îmbătrîni în mod artificial un copil, a răsădi plante pentru a avea grădina gata în două ceasuri, nu e progres, ci devastare." Din nefericire istoria României moderne este marcată de acest marș al stîngismului devastator, ceea ce a și dus la ruina politică, economică și spirituală a națiunii. De o sută de ani încoace am avut urechi pentru toate năzbîtiile ideologice ale veacului, numai pe Eminescu al nostru nu ne-am priceput să-l ascultăm! Am ajuns astfel să ne trădăm atît firea proprie, cît și "misiunea istorică": aceea de a deveni, tot după vorba lui Eminescu, "un st at de cultură la gurile Dunării". Tot ce-am reușit, pe calea stîngismului de toate nuanțele, a fost să confirmăm vechile temeri: "am pus în joc viitorul urmașilor" și "am căicat în picioare roadele muncii strămbunilor noștri"! ...

Cu toate acestea, în istoria României moderne există o tradiție respectabilă a dreptei, pe care noi am fost însă obișnuiți s-o desconsiderăm. Avem multe de învățat din experiențele ei,dar pentru asta trebuie să încercăm a o evalua corect și a o reînvia în ceea ce are peren. S-ar putea ca această renaștere a dreptei autentice să fie soluția noastră de viitor, chiar dacă străinilor și înstrăinaților nu le convine deloc! Poate că ar fi în sfîrșit timpul, printre atîția "ideologi" din toată lumea și de toată teapa, să mai ascultăm puțin și de Eminescu, adică de "conștiința noastră mai bună". Și să nu ne lăsăm timorați de faptul că împotriva acestuia și urmașilor săi spirituali acționează, fățiș sau camuflat, o întreagă coaliție iudeo-masono-stîngistă!

Dreapta românească se trage din ideologia conservatoare a secolului al XIX-lea, trece prin filtrul geniului eminescian, animă pe apostolii ce au pregătit Marea Unire, pentru ca apoi să- și cunoască. Între cele două războaie mondiale, măreția și decăderea. Judecată fără... prejudecăți, dreapta a fost, dincolo de alte virtuți sau păcate, făclia nestinsă, deși mereu amenințată, a românismului, de la Avram Iancu și pînă la Ion Antonescu. De dreapta au fost majoritatea "junimiștilor", în frunte cu Eminescu; de dreapta au fost marile conștiințe românești de la răscrucea veacurilor (N.IORGA, O.GOGA,A.C.CUZA, N.PAULESCU, S.MEHEDINȚI și atîția alții); de dreapta au fost marii corifei ai României interbelice, în frunte cu Nae Ionescu și Nechifor Crainic; de dreapta a fost generația martirizată a lui Corneliu Codreanu, Ionel Mota, Vasile Marin, Petre Țuțea și Mircea Vulcănescu; de dreapta a fost ultima încercare de rezistență națională împotriva invaziei bolșevice, pe care cercurile de stînga au favorizat-o neîncetat, printr-un întreg șir de trădări mai mult sau mai puțin conștiente. Dreapta a rămas tocmai de aceea marea spaimă a comuniștilor, precum și a tuturor străinilor ce au uneltit împotriva noastră, cu sprijinul înstrăinaților de neam și de țară. Aceasta este și motivul pentru care Puterea neocomunistă și xenocratică de azi a văzut pretutindeni numai..."legionari".

Nu este vorba de a face o apologie nediferențiată adreptei. Despre păcatele ei s-au spus și multe miniciuni și multe adevăruri. Despre "virtuțile" ei nu s-a vorbit însă aproape deloc în ultima jumătate de veac. Cineva va trebui să dea seamă și despre acestea. Numai atunci, în deplină cunoștință de cauză, opinia noastră publică va putea aprecia în ce măsură a fi de dreapta înseamnă, după vorba lui Petre Țuțea, "a fi român absolut". Și poate că tot atunci se va mai înțelege și altceva: că dreapta românească, chiar de va fi greșit uneori în formă, nu pare să fi greșit și-n fond. Chiar atunci cînd a fost mai puțin inspirată în alegerea mijloacelor (și avem de învățat din greșelile ei istorice!), ea n-a urmărit decît să oprească prăbușirea națională pregătită prin inconștiența sau ticăloșia guvernanților stîngiști. Ea poate să fi pierdut cîndva marea bătălie cu istoria, dar sensul luptei sale merită și astăzi meditația noastră.

Este adevărat că în vremea din urmă noțiunile de "dreapta" și "stînga" au devenit tot mai relative, iar viața politică actuală stă sub obsesia naivă a "centrului". Pe de altă parte, după experiențele monstruoase ale comunismului și nazismului (variantele demente ale stîngii și ale dreptei), lumea a căpătat o teamă viscerală de "extremism". Confuzia generată de această teamă este atît de mare încît atinge uneori absurdul; așa s-a ajuns, bunăoară, să se vorbească de "dreaptă" și "extremă dreaptă" în legătură cu anumite grupări de cea mai evidentă extremă stîngă (cum ar fi la noi "România Mare" sau în Rusia reacțiunea neostalinistă)! În subsidiar se află o altă confuzie: cea între naționalism și șovinism. Ce se încearcă oare prin promovarea și întreținerea deliberată a unor astfel de confuzii grosolane? Este evident că o compromitere concertată a dreptei și a ideii naționale. Stînga este cruțată de propriile degenerescențe, pe care dreapta ar urma să le ispășească în locul ei... Cine sînt cei care cultivă în mod programatic aceste confuzii în lumea de azi? Cei pentru care stînga a reprezentat întotdeauna o unealtă de disoluție, iar dreapta o piedică de temut în calea planurilor oculte și diabolice pe care le urzesc... Dar să le dăm cuvîntul: "Noi vom împrumuta hainele tuturor partidelor, ale tuturor tendințelor politice, îmbrăcînd cu ele pe oratorii noștri, care vor vorbi atît de mult încît lumea va obosi să-i mai audă. Pentru a cîștiga opinia publică trebuie s-o buimăcim, răspîndind permanent și pretutindeni atîtea păreri care se bat cap în cap încît creștinii vor sfîrși prin a se pierde în labirintul acestе și prin a se gîndi că e mult mai bine să nu aibă nici o părere politică... Nimeni nu va mai fi în stare să se descurce în haosul acesta și oamenii vor ajunge să nu se mai înțeleagă unii cu alții..."

(Protocoalele Înțelepților Sionului, cap.V). Cine are urechi de auzit, să audă!

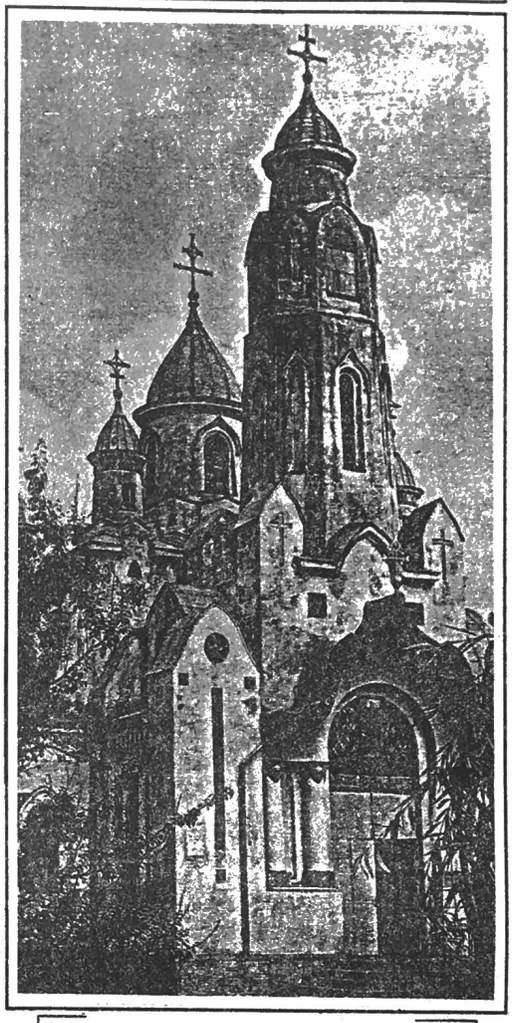

Biserica Sf. Nicolae din Soroca, construită în anii României întregite

RĂZVAN CODRESCU

PORTRETE ÎN ETERNITATE

NAE IONESCU

Se spune că Regele Carol II ar fi afirmat odată, într-un cerc de amici: "Doi oameni deştepţi sînt în ţara asta: eu şi Nae Ionescu. Dar unul dintre noi trebuie să piară!". Afirmaţia ar fi fost făcută după 1933, cînd Profesorul, după ce se aflase o vreme în graţiile Suveranului, începuse să se îndepărteze tot mai mult de acesta. Campania de presă pe care o dusese în paginile ziarului "Cuvîntul" care contribuise în mod decisiv la readucerea Regelui fugar. Dar Carol II îl dezamăgise pe Nae Ionescu, aşa cum dezamăgise pe toată lumea. Relaţiile dintre ei vor ajunge tot mai încordate, mai ales după 1938,iar gurile rele spun că Regele n-ar fi fost tocmai străin de moartea prematură a Profesorului, la nici 50 de ani împliniţi, în data de 15 martie 1940.

Cine era omul acesta devenit legendar încă din timpul vieţii?

Niculae (Nae) Ionescu, brăilean de origine (n. 16 iunie 1890), se trăgea dintr-o familie modestă, cu rădăcini ţărăneşti. Urmase liceul "N.Bălcescu" din oraşul natal, apoi făcuse studii de filosofie în ţară şi în străinătate, luîndu-şi în mod strălucit doctoratul la Munchen, cu teza intitulată "*Die Logistik als Versuch einer neuen Begrundung Mathematik*"(1919).Între 1920 şi 1940 a exercitat o uriaşă influenţă asupra culturii şi vieţii publice româneşti, atît ca profesor de logică, istoria logicii şi metafizică la Universitatea din Bucureşti, cît şi ca publicist mai ales la ziarul "Cuvîntul" şi la revista teologică "Predania". Tot prin străduinţa sa a apărut în 1928 "Logos" (Revue internationale de synthese chretienne orthodoxe), ce nu a avut, din păcate, o viaţă prea lungă. În postfaţa sa la volumul Roza vînturilor (1935), Mircea Eliade spunea: "Cînd se va scrie istoria problemelor culturii româneşti,se va vedea că vreme de 15 ani noi am fost contemporani Europei numai prin cursurile profesorului Nae Ionescu". Spirit socratic, partizan al gîndirii vii, Nae Ionescu nu şi-a legat geniul de cărţi şi de sisteme, adică de formele curente de "îngheţare" a gîndirii. Cursurile sale (de logică, istoria logicii, metafizică, istoria metafizicii, filosofia religiei, etc.), stenografiate de mai multe serii de studenţi (ce umpluseră ani de-a rîndul amfitreatele pînă la refuz), au fost editate abia postum, prin grija unui Comitet ce-l avea în frunte pe Mircea Vulcănescu şi Constantin Noica. Lista aproape completă a cursurilor rămase de la el se află inclusă în introducerea la volumul de istoria logicii (1943). Totuşi ele n-au mai ajuns să fie tipărite în totalitate.

În timpul vieţii i-a apărut o singură carte: culegerea de articole Roza vînturilor, îngrijită şi postfaţată de M.Eliade, la sugestia marelui cărturar Al.Rosetti. Nae Ionescu a dat îngăduinţa sa unei astfel de întreprinderi, fără a se interesa prea îndeaproape de ea (abia de a acceptat să scrie scliptoarea prefaţă!). Sute şi sute de articole au rămas însă îngropate prin publicaţiile vremii: un întreg tezaur de erudiţie şi de idei. După Revoluţie, în România s-au reeditat, pînă în clipa de faţă, numai două dintre cărţile sale: Roza vînturilor şi Cursul de Metafizică. O ediţie critică şi completă a miilor de pagini risipite, semnate cu numele său saucu diferite pseudonime, rămîne o datorie de perspectivă a culturii noastre descătuşate.

Dar marea operă a lui Nae Ionescu n-au fost scrierile, ci oamenii pe care i-a "moşit" asemenea lui Socrate, cum va proceda mai tîrziu şi marele său discipol, regretatul Petre Ţuţea. El a reuşit să formeze mari conştiinţe culturale şi naţionale, întreaga elită a unei generaţii de excepţie, cea mai strălucită pe care a cunoscut-o istoria noastră modernă. Ajunge să evocăm doar cîteva nume: Mircea Eliade, Constantin Noica, Petre Ţuţea, Emil Cioran, Mircea Vulcănescu, Vasile Băncilă, Geoge Racoveanu, Ştefan Lupaşcu şi chiar evreul Mihail Sebastian (autorul cărţii "De două mii de ani", cu îndelung dezbătuta prefaţă a lui Nae Ionescu despre condiţia istorică a evreului). Cînd multe dintre vîrfurile acestei generaţii martirizate au umplut lagărele călăului Carol II, începînd din 1938, Profesorul s-a dus să sufere alături de foştii săi studenţi. A ştiut să poarte crucea alături de ei, deşi i-ar fi fost foarte lesne să-şi scape pielea cu ajutorul relaţiilor şi prestigiului de care continua să se bucure. Şederea în lagăr i-a şubrezit sănătatea şi i-a grăbit sfîrşitul. Pilda lui a rămas însă să rodească în eternitate.

În eseul-necrolog pe care l-i dedica în primăvara lui 1940, Vasile Băncilă scria: "În contemplaţia metafizică el găsea o supapă pentru amărăciunile din lumea noastră, pentru salvarea optimismului său spiritualizat, iar în contemplaţia istorică el vedea semnele esenţelor ultime, transcedentale, divine, manifestîndu-se gradat şi fragmentar în timp... În istorie a văzut mai ales comunitatea etnică, neamul, iar în metafizică mai ales pe Dumnezeu. Deci, în ceea ce a avut mai bun, profesorul Nae Ionescu a fost un slujitor al naţiei lui şi al divinităţii. Poate fi un rost de viaţă mai înalt?"

Şi iată cum îl evoca Virgil Ierunca, 25 de ani mai tîrziu (" Cuvîntul în exil", februarie-martie 1965): "Noul Socrate nu mimează destinul modelului; îl reinventează şi-l trăieşte autentic... În mijlocul şi împotriva contemporanilor săi, tirani şi sofişti, Nae Ionescu inaugurează neopedagogia riscului. Riscul de a fi inteligent într-o urbe de "deştepţi"; riscul de a suferi adevăruri într-o lume în care adevărurile se poartă, nu se suferă; riscul de a cultiva paradoxul pe pielea neaoşă a proverbului. Dar, mai ales, riscul cel mare de a încerca să impui românismul printre români, într-o vreme în care aceştia, abia făcînd ochi în istoria modernă, lacomi de cultură şi de lumină, privesc mai mult în afara hotarelor ţării. Românismul lui Nae Ionescu e un fel de opoziţie exemplară faţă de acest import umil de lumină. De aici ţăria şi trăinicia lui de izvor. Dar îngă românism ca spaţiu de întrebare sufletească, Nae Ionescu mai aşează alt orizont şi alt apel: ortodoxia ca limbaj autohton al credinţei. În această dublă armură, a românismului şi a ortodoxiei, cavalerul acesta sceptic, dar vizionar, purcede la asaltul dificil al faptelor. La Universitate predă logica şi îndoiala, examinează certitudinea, învaţă virtutea. Primeniţor de sisteme, el transformă cursurile în oracole; Catedra devine ceva între alee şi altar. Pentru prima oară Universitatea ajunge şi academie şi atelier. În ea cuvîntul redobîndeşte ceva din puterile lui originare... În presă - Nae Ionescu, ca şi Eminescu, Haşdeu, Iorga, a fost şi ziarist- ia în răspăr rutina, se războieşte cu edilii învîrtelii-învîrteala ca instituţie- şi pledează pentru metamorfozarea politicianismului în politic, a demagogiei în noimă, a ideologiei în idee, a personagiilor în persoane. Editorialul devine învăţătură, faptul divers parabolă, cronica eveniment..."

Străinii cîrtitori şi avortonii acestui neam strigă de o jumătate de veac împotriva memoriei Profesorului şi a Gînditorului Nae Ionescu. Dar figura lui legendară, dăltuită în azurul veşniciei româneşti, nu se sperie de hărmălaia lor, cum nu se sperie luna de lătratul unor cîini. Noua generaţie îl redescoperă astăzi fascinată, viu şi actual, asumîndu-l din nou în viitoarea istoriei. Cloclii românismului ar trebui să ştie că nu se vor putea bate nepedepsiţi cu umbra lui Nae Ionescu, aşa cum n-o vor putea face cu umbra lui Eminescu. Nu este nicidecum o ameninţare,ci un pariu cu eternitatea.Întorcîndu-se la începutul acestor rînduri, Regele Carol II se înşelase în cei puţin două privinţe.

Mai întîi că Ţara Românească era plină de "deştepţi" (Regele însuşi fiind unul dintre aceştia), dar Nae Ionescu nu se prenumăra printre ei, ei avîndu-şi locul său în ceata restrînsă a genililor mărturisitoare.Altminteri, cum el însuşi spunea, marea pacoste a lumii noastre sînt tocmai prea mulţi oameni "deştepţi" şi teoriile lor! Pe de altă parte, Nae Ionescu nu putea să piară, el făcînd parte din tagma celor nepieritori. Regele Carol a pierit, fără ca nimeni să-l regrete, dar Nae Ionescu dăinuieşte în noi şi deasupra noastră; şi nici unul dintre regii pămîntului nu-l va putea birui.

RĂZVAN CODRESCU

Nae Ionescu
Filosofia românească

Filosofia românească, în forma ei cultă, nu există. Şi este probabil că nu va exista încă multă vreme de aici înainte. Aşa de puţin favorabilă îi este deocamdată conjunctura!...

În filosofia noastră lucrează pentru moment doctori şi profesori. De multe ori eminenţi- şi unii şi alţii. Respectabili adesea, în cel mai cald înţeles al cuvîntului, dar totuşi- şi în primul rînd- doctori şi profesori, adică oameni cu un anumit facies intelectual, a cărui cea mai de seamă caracteristică este livrescul. Poate că în nici o ţară europeană gîndul scris- şi mai ales cartea mare-nu-l terorizează pe cugetător mai mult ca la noi. Nu vorbesc de respectul în faţa cărţii sau a autorului cărţii...necitite. Aceasta este o glumă ieftină, pe care cercetătorii noştri în ale filosofiei nu o merită. Este vorba însă de importanţa excesivă pe care o acordăm gîndului scris. Gîndul scris este ultima realizare asupra căreia se poate exercita filosoful român. Dincolo de acest material nu mai e nimic. Un Pascal, al cărui bagaj istorico-filosofic mai-mai că se mărginea la Montaigne, nu ar putea să fie astăzi decît un diletant care literaturizează.

Nicăieri nu este în mai mare cinste ca la noi filosofia ştiinţifică, adică filosofia ca un corp de doctrină, închegat după toate normele care asigură certitudinea şi... aplicabilitatea. De aceea noi doar glossăm. Pe ideile altora. E şi natural aproape, cîtă vreme filosofia este văzută ca o ştiinţă. Cunoştinţa ştiinţifică se integrează pînă la un punct de unul, e continuată de un al doilea- şi aşa mai departe. Ştiinţa nu procede numai din sentimentul unei solidarităţi, ci mai ales din actul cooperării, peste toate graniţele vremii şi ale ţărilor.

Evident, ceva din sufletul unei culturi se răsfrînge şi în această colaborare. Cineva observa, cu emoţie aproape înciudată, că literatura problemei "funcţiunii zeta" este mai toată evreiască. Instrumentul minunat al

Pagini regăsite

calculul infinitezimal a fost creat de Leibnitz. E oare numai o întîmplare,că el era compatriot cu Nicolaus Cusanus? E sigur că Grecii nu ar fi putut face această descoperire. Şi probabil că nici francezii. Exemplele se pot înmulţi, fără îndoială. Dar importanţa lor este periferică pentru faptul brut că ştiinţa se constituie, într-adevăr, printr- o colaborare aproape absolut la fel pretutindeni. Adevăr dincoace de Pirinei- adevăr şi dincolo.

Ce însemnătate are pentru ştiinţă personalitatea descoperitorului? Se zice "Teorema lui Pythagora", "Teorema lui Cauchy", "Tringhiul lui Pascal"; s-ar putea spune însă, fără nici un inconvenient, teorema nr.74, teorema nr.5327 sau mai ştiu eu cum...

Să nu fie oare caracteristic faptul că, acum vreo doisprezece ani, tocmai un român a fost cel care propunea să se isprăvească cu personalităţile în filosofie? De ce- spunea el atunci, cu un fel de " de la sine înţelegere"- de cîte ori înfăţişăm o teorie, să o şi etichetăm cu numele autorului? Ce e definitiv cîştigat, să devină patrimoniu comun, bun al tuturora. Oare ştiinţa procedează altfel?

Ei, da: ce este definitiv cîştigat! Dar ce e în filosofie "definitiv cîştigat"- măcar atît de definitiv pe cît este în ştiinţă?

Nu este activitate omenească mai legată de personalitate decît aceea a filosofării. Adevărul acesta e fundamental. Nici o idee nu trăieşte cu adevărat, în forma ei pură, decît într-un singur om. Ceea ce îi dă viaţă este structura sufleteaască pe care ea se grefează. "Împrumuturile" în filosofie sînt o imposibilitate. Cine poate împrumuta, acela n-a fost niciodată filosof. Şi nici nu va fi. Posibilităţile colaborării sînt rarisime; ele presupun, în orice caz, două suflete gemene. Şi cum ar putea fi altfel? Filosofia este rezultatul unei operaţii prin care noi ne deosebim de cei din jurul nostru. Este nevoia noastră de a ne defini pe noi, de a ne descoperi ca unitate specifică şi statornică în univers; de a ne cerceta pe noi, de a ne cunoaşte pînă într-atît încît nu ne căpătăm liniştea adevărată decît atunci cînd- şi dacă!-izbutim să ne construim universul nostru, al fiecăruia dintre noi. Nu există un singur univers; există atîtea universuri cîţi oameni sînt.

CONTINUARE ÎN PAGINA A 5-A

NAE IONESCU - maestrul cel mai strălucit al spiritualității românești

Nu pot începe aceste cîteva considerații despre Nae Ionescu decît prin a observa că reintrarea în circuitul de valori al momentului se face prin prisma unor dăunătoare și inutile "precauțiuni", care ar vrea să-l separe pe profesor și filosof de omul politic Nae Ionescu. Inutile, pentru că ne place sau nu ne place, acesta este Nae Ionescu; dăunătoare, pentru că se lasă astfel dimensiunea politică a lui Nae Ionescu în seama unor specimene care nu au ce căuta în cultura română și care încearcă în mod nelegitim să-l revendice. În "Cuvîntul editorului", Mircea Eliade observa, atunci cînd edita sub titlul Roza vînturilor, culegerea de articole publicate de Nae Iopescu între 1926-1933: "Opera sa scrisă, ca și gîndirea și fapta sa, s-au topit atît de firesc în plămada istoriei vii a timpului nostru- încît cercetătorul de mai tîrziu va fi nevoit să le judece laolaltă".

Se impune, așadar, o receptare completă a personalității lui Nae Ionescu și sper ca rîndurile de față să fie citite ca și un semnal la adresa acestei noi și perfide forme defragmentare tendențioasă, ale cărei efecte nu pot fi decît profund păgubitoare.

Nae Ionescu s-a născut la Brăila, la 16 iunie 1890 și a încetat din viață la 15 martie 1940. Și-a luat doctoratul cu o lucrare de logică matematică la Universitatea din Munchen, iar din 1920 a predat logica, istoria logicii și metafizica, la Universitatea din București. Susținător al restaurației și al consiliului regal, apoi deputat independent în 1931-1932, este și redactor șef(1926-1929) și director (1929-1934,1938) al ziarului **"Cuvîntul"**, în care își publică majoritatea articolelor pe teme politice și religioase. Îi sînt editate postum cursurile de Istoria logicii, Logica generală și Metafizică, prin grija unui Comitet alcătuit din străluciții săi discipoli *Mircea Vulcănescu, Constantin Noica, Vasile Băncilă, D.C.Amzăr, Constantin Floru și Virgil Bogdan (sprijiniți de Octav Onicescu).*

Contestat aprig încă din timpul vieții, stîrnind reacții adverse, ca și devoțiuni de nezdruncinat, Nae Ionescu și-a marcat epoca în mod atît de pregnant, încît multe din aceste elemente ale influenței lui rămîn încă greu detectabile. Considerat urmașul cel mai îndreptățit al lui Iorga și al lui Pârvan, Nae Ionescu devine, după moartea acestuia din urmă (în 1927), mentorul spiritual al studențimii bucureștene aflate în căutarea unui maestru adevărat. Întîlnirea a fost providențială și cu efecte încă necunoscute în totalitate (datorită hiatusului comunist care a urmat) pentru evoluția spiritualității românești. Nae Ionescu a fost maestrul celei mai strălucite generații de intelectuali din istoria României, căreia i-a pus la îndemînă nu doar o sumă de adevăruri eterne sau ocazionale, ci o metodă de orientare atît de necesară celor aflați în căutarea adevăratei hrane spirituale.

Amintindu-și de cursurile lui Nae Ionescu, Eliade vorbește despre "funcțiunea socratică" pe care o exercita profesorul și care îmnsemna a fi "împotriva oratoriei, împotriva profetismului, împotriva unei metafizici exterioare. El reduce metafizica la punctele ei inițiale: cunoșterea de sine. De la prima sa lecție de metafizică problema ființei rămîne centrul de preocupări teoretice ale profesorului Nae Ionescu"(op.cit,pag. 429).

Așadar, timp de 12 ani profesorul a stăruit asupra problemei ființei în fața studenților săi; 12 ani în care a încercat să-i aproximeze coordonatele, convins fiind că aceasta este o problemă "ontologică înainte de a fi una istorică". Drumul spre ființă trece printr-o "tehnică a neliniștirii", prin drame și eșecuri, prin asumarea eroică a propriei tale persoane. După problema ființei, Nae Ionescu aborda cu studenții săi drama mîntuirii, vădind profundul creștinism al gîndirii sale; mîntuire care, în concepția creștinătății răsăritene, "se cucerește înlăuntrul comunității de dragoste, laolaltă cu ceilalți oameni". (Aflăm, tot de la Eliade, că uneori Nae Ionescu vorbea chiar despre apokathastasis- aceea nădejde origenistă că oamenii se pot mîntui toți și deodată, ceea ce ne-ar putea ajuta să-l înțelegem mai bine pe omul politic Nae Ionescu).

Așa ajunge el la ideea de neam, acea **"comuniune de dragoste și destin"**, care supraviețuiește prin rostul său istoric și prin capacitatea sa de rodire. "Nu poți opri un neam

PORTRETE ÎN ETERNITATE

din drumul firesc al istoriei sale; poți, cel mult, întîrzia etapele de creștere și această întîrziere se plătește întotdeauna".(op.cit.,pag.443). Astăzi, cei trecuți prin coșmarul comunist (care a însemnat tocmai îndepărtarea de la drumul firesc al acestui neam) sîntem în măsură să receptăm, cutremurați, această premoniție; și ne îndurerăm că, chiar și după ceea ce se numește în mod obișnuit "revoluție", reîntoarcerea la matca noastră firească este încă departe de se fi produs, încît ne întrebăm cît vom continua să mai plătim această întîrziere.

Este nevoie, așadar, de o receptare completă a personalității lui Nae Ionescu, pentru că partea cea mai contestată a acestei personalități (ceea ce se numește "activitatea politică" a lui Nae Ionescu) este "numai un exercițiu practic al eternei probleme ontologice: a vedea ceea ce este, a prevedea destinul formelor istorice care se nasc, a formula legile realității în termeni accesibili tuturora, a da o mînă de ajutor celor care nu văd" (op.cit.,pag.443). Articolele sale, publicate mai ales în ziarul **"Cuvîntul"**, sînt nici mai mult nici mai puțin decît forma concretizată a acestor încercări. I se reproșează adesea lui Nae Ionescu, în calitate de teoretician al dreptei, antidemocratismul. Criza lumii politice postbelice este îndeobște cunoscută. Toți credeau că după război trebuia creată o altă lume, care să se deosebească total de cea anterioară reprezentată de "democrația burgheză": căci, gîndea Nae Ionescu în 1931, "nu se putea cere democrației liberale și capitalistè burgheze să se sinucidă, punînd ea însăși- ea, care a încheiat pacea- iarăși bazele noii lumi". Criza trebuia, așadar, depășită și trebuiau găsite căile cele mai eficiente. Nae Ionescu analizează toate posibilitele căi oferite de ceea ce se numește în mod obișnuit "democrație" (și chiar varianta comunistă); "Lumea veche are sub toate raporturile o forță de rezistență mai mare decît am fi noi dispuși să-i acordăm(..); e imposibil să distingem profilul noilor forme de viață. Probă? Rusia; care nu numai că în zadar încearcă să înfăptuiască formula comunistă-nerealizabilă, după toate experiențele de acum-, dar nici nu izbutește să nimerească empiric, dacă nu altfel, un drum nou..."(op.cit.,pag.335). Cum Nae Ionescu a avut nu doar măsura vremilor pe oare le-a traversat, dar și pe cea a neamului din care făcea parte, caută soluții de guvernare pe măsura realităților vremii și ale neamului. Într-un articol din 1932 el propune: "O politică net revoluționară" și recomandă "o decuplare a noastră de politica mondială(...), o luare în considerație a realității românești(...)și așezarea temeiurilor unui stat românesc de structură țărănească, singura formă în care noi putem cu adevărat să trăim după indicațiile firii noastre și singura care poate îngădui o adevărată și completă rodire a puterilor rasei noastre."(op.cit.,pag.287)

Acuzațiile de anti-democratism la adresa lui Nae Ionescu se datorează și faptului că în sensul în care folosea el cuvîntul "democrație" era altul decît cel îndeobște folosit (nu în sensul etimologic, ci acela ce desemna rezultatul guvernării de pînă atunci a partidelor politice). Pentru Nae Ionescu "democrația este negarea tradiției și a ereditații în genere; ea este atomizare, aritmetizarea societății, și ca atare anularea trecutului pur și simplu". Încă mai grav, "mentalitatea democratică este ametafizică și ca atare ahistorică". De aici reacțiile în gîndirea lui Nae Ionescu împotriva unei întregi direcții date de filosofia iluministă, pozitivism, protestantism, raționalism scientist și francmasonerie.

Alături de generația tînără, Nae Ionescu opune politicii prezente o alta, care nu este neapărat instituționalizată, cît "reflexul unei stări de fapt". Ea reprezintă "PRIMATUL SPIRITUALULUI. Mai exact: depășirea <economicului> prin <spiritual>".(op.cit.,pag.193).

Așadar, Nae Ionescu propune luarea în considerare a realităților românești, a temeiurilor ființei naționale și, mai presus de orice, a creștinismului, care "face parte integrantă din ființa noastră națională".

Nerodirea era pentru Nae Ionescu un blestem și nu o dată a scris împotriva ei, temîndu-se de ne-rod, indiferent dacă era vorba de viața spirituală sau de cea socială. Așa cum nu l-au atins bîrfele și răutățile timpului său, pe Nae Ionescu nu l-a atins nici blestemul nerodirii; iar dacă rodul acelei epoci ne este relativ cunoscut, deși prea puțini îl pot cuprinde, credem că astăzi, după 50 de ani de ateism și teroare, ar putea, ca un îndelung așteptat miracol, să rodească iar, spre mîntuirea acestui nea

DORA MEZDREA

Symposion PETRE ȚUȚEA

În zilele de 20-22 mai, în Aula Institutului Teologic din București, a avut loc un binevenit Symposion Petre Țuțea. Liderul organizatoric, lăsînd o bună impresie, a fost un tînăr student în teologie, d-l Radu Preda, ce nici nu a împlinit încă 20 de ani. De altfel și publicul, umplînd Aula pînă la refuz în cele trei după-amieze consecutive, a fost alcătuit mai ales din tineri. Personalitatea lui Petre Țuțea a fost evocată mai mult prin prisma biografiei și mai puțin prin aceea a gîndirii sale. Deși nivelul evocărilor a fost în general destul de coborît în raport cu altitudinea spirituală a celui evocat, inițiativa rămîne demnă de toată lauda, apărînd ca o oază în deșertul în care se zvîrcolește astăzi cultura creștină românească. În prima zi lucrările Symposion-ului au fost deschise de către Părintele Constantin Galeriu. În zilele următoare au luat cuvîntul, printre alții, Dumitru Gh. Popescu (Rectorul Institutului Teologic din București), Ion Coja, Silviu Alupei, Ioan Papuc, Octavian Rădulescu, Vasile A. Marian, Sorin Dumitrescu, Ilie Bădescu, Marcel Petrișor. Broșura colectivă editată cu acest prilej (*"Ultimul Socrate". Petre Țuțea- încercare de portret*), beneficiind și de o bogată ilustrare fotografică, ar fi meritat să aibă o mai mare răspîndire. Tot cu această ocazie am aflat că un volum cu pagini din și despre Petre Țuțea va înnobila luna aceasta vitrinele librăriilor românești. Să sperăm că va fi un adevărat pas cu dreptul!

R.C.

Nae Ionescu

Filosofia românească

*** URMARE DIN PAGINA A 4-A ***

Colaborare, dar cum? Într-o activitate în care sîntem fiecare cu noi înșine. Singuri. Mai singuri decît în artă; dincolo (în artă) ești cu atîția alții, care și ei freamătă în felul lor, în fața operei tale; ești tovarăș cu ei cel puțin în bucuria trăirii. Dar în filosofie? Tu, singur, în proporții imense, proiectat deasupra totului. O bucurie a filosofiei nu există; există însă, din plin, una a filosofării. Pentru un singur lucru sînt oamenii impenetrabili: pentru idee. Aici nu poate fi vorba decît de zămislire. De zămislire proprie.

Iată din ce soi de material vor cugetătorii noștrii să facă o știință. E greu! Filosofia românească nu va începe să se constituie decît în clipa în care va pătrunde ideea că o filosofie, valabilă pentru toți și pentru totdeauna, nu este bună de nimic.

Aici însă încetează aproape puterea doctorilor și a profesorilor. Diplomele și decretele trebuie lăsate în garderobă. O vom putea face? Noi, Românii, mai puțin și mai greu decît alții. Știința europeană exercită asupra spiritului nostru un miraj aproape hipnotic. Ea orbește și terorizează, ca lumina unui far care te-a prins în raza lui. (Știu pe cineva care a vînat iepuri, noaptea, cu ...automobilul!)

Vremea filosofiei românești, va veni, iar semnul ei este sigur: va fi atunci cînd unul dintre ai noștri- într-un fel sau altul- va avea curajul să se uite în ochii lui Descartes și să-i spună pe nume. Fie chiar și țigănește! Dar pentru totdeauna.

Precizare: Reproducem acest articol după Cartea semicentenarului "României June" (București, 1925,pp.121-123) El poartă acolo semnătura lui Niculae Ionescu. Cu toți cei 65 de ani care s-au scurs de atunci și cu toate realizările incontestabile ale filosofiei românești (de la Blaga pînă la Noica, să zicem), multe dintre aspectele problemei discutate aici sînt (din nou) de actualitate. Nae Ionescu ne poate ajuta, de departe, să reconsiderăm statutul filosofiei în genere, acum, în pragul unei dorite și necesare renașteri a culturii românești. (Red.).

UN DRUM AL CRUCII

"Cavalerul fără teamă şi fără prihană": acesta este numele de care se învredniciseşe cîndva Făt-Frumosul dinspre Soare apune. Dar cînd Apusul "a Apus, preschimbîndu-şi măreţia cavalerească în rafinată opulenţă, cavalerul pare să se fi strămutat către Soare- răsare, unde îl aşteptau alte şi alte încercări. Parcă diavolul însuşi i s-a pus de-a curmezişul, cu oferta unui nou pariu:Îl cîştigi, vei fi peste Iov; îl pierzi, vei coborî sub Faust...."

În marea aventură a acestui veac, aici , în Răsărit, cavalerul s- a aflat faţă în faţă cu diavolul lăsat parcă liber, să se atingă chiar şi de sufletul său. Dumnezeu a mizat totul pe el, iar el le-a înfruntat pe toate în numele lui Dumnezeu, avîntîndu-se în ultima şi cea mai cumplită dintre Cruciade...

Undeva la Godeni, în inima Muscelului, o bătrînă se ruga pentru el sub icoană:Dă-i Doamne,putere să treacă prin toate şi nu-ţi lua degetul de pe el, cum nu ţi l-ai luat de pe Moise....." Aşa se ruga plîngînd bătrîna din Godeni pentru fiul ei, robul lui Dumnezeu Aurel, vînătoerul de munte....

"Drumul Crucii"avea să înceapă pentru Aurel State în beciurile Poliţiei din Cîmpulung. Directorul Şcolii Normale îşi luase mîna protectoare de pe cel mai bun elev al său, iar Siguranţa Statului credea că-şi face datoria. După o săptămînă de torturi, declaraţia a rămas însă aceiaşi:"Nu ştiu nimic". Nici un cuvînt în plus.Doar privirea senină a celui ce a ştiut încă de la 18 ani că adevărata luptă nu e cu lumea, ci cu sine însuşi. Nici mai tîrziu , cînd călăii s-au schimbat şi torturile s-au perfecţionat, Aurel State n-a putut fi îngenuncheat. Aceaşi privire senină şi aceleaşi răspuns:"Nu ştiu". Sau cînd totuşi era limpede că ştie: "Ştiu dar nu vă spun. Încercaţi să aflaţi de la mine!".

Şi securitatea noului stat a încercat în fel şi chip, căci ea nu putea să creadă că există pe lume şi cavaleri de nelnvins,

Aurel State nu a îmbrăcat niciodată cămaşa verde, dar nu s-a dat înapoi să sufere alături de cei ce, făcuţi din aceiaşi plămadă cu el, au mers pe calea lor, spre aceleaşi idealuri:Neamul Românesc şi Credinţa în Hristos. Fiind un credincios discret, dar nedezmînţit, viaţa lui s-a desfăşurat întreagă între icoana Mîntuitorului, la care se ruga maica bătrînă din Muscel, şi icoana României Mari, pe care feciorul din Godeni a purtat-o în inima lui pînă la moarte....

Atunci în beciurile Poliţiei din Cîmpulung, concluzia a fost:suspect de legionarism, dar neîncriminabil din lipsă de probe.....Dosarul X.Z. 47...

Intrat în 1940 la Şcoala de Ofiţeri de Rezervă, este repartizat în Batalionul de Vînători de Munte de la Sinaia. În 1941 cere să plece voluntar pe Frontul anticomunist. Ia parte la luptele din Crimeea şi se numără în 1942, printre cuceritorii Sevastopolului.

Pentru nenumăratele acte de eroism este decorat mai întîi, ca elev-plutonier, cu "Virtutea Militară", pentru ca apoi, avansat sublocotenet, să i se confere"Ordinul Mihai Viteazul" şi "Crucea de Fier"

Din urmă îl urmărea însă Dosarul X. Z. 47 (pe care între timp va apărea şi noţiunea de" fanatic"), iar din faţă îi rînjea moartea. Nu s-a temut niciodată de ea, căci îl purta înainte"nevoia de a aprinde stelele pe cer". Acolo în :"Ciucurele Crimeei", cade rănit în 1944, apărînd neînfricat fortăreaţa pe care o cucerise cu atîta vitejie. A ştiut să cîştige şi să piardă luptînd, cu demnitatea aceea eroică pe care o purta în sîngele lui romano-macedonean.

În vara lui 1944 avuse loc marea trădare, la care a refuzat să fie părtaş, păstrîndu-şi onoarea militară, aşa cum a procedat toată floarea oştirii române. A urmat prizonieratul: ani lungi şi grei, prin sălbăticiile asiatice, pînă la capătul lumii...

"În februarie 1949, Ana Pauker semnează în numele Guvernului Român o convenţie cu Uniunea Sovietică prin care România acceptă ca cetăţenii români acuzaţi de <crime săvîrşite pe teritoriul sovietic> în timpul războiului să fie judecaţi în Uniunea Sovietică. Avînd această acoperire formală, autorităţile sovietice trec imediat la acţiune. În simulacre de procese, constituind cea mai flagrantă jignire posibilă adusă ideii de justiţie, toţi inculpaţii, fără excepţie, sînt condamnaţi la pedeapsa maximă: 25 de ani de muncă forţată.După condamnare,împreună cu camarazii lor germani aflaţi în aceiaşi situaţie, vor fi transportăţi în regiunea Vorkuta, una din cele mai cumplite insule ale Arhipeleagului Gulag, unde urmau să execute pedeapsa, muncind în minele de cărbuni.

Zona de lagăre de muncă Vorkuta se află în nordul Munţilor Urali, la poalele munţilor Pai Noi, la 300 de kilometri dincolo de Cercul Polar şi la 300 kilometri de ţărmul

Cruciaţii Secolului XX

Mării Barens. Temperatura de-40 C nu este o excepţie. Dar mai ucigătoare decît clima şi munca forţată(oîrtiţe sub aurore boreală) a fost obligaţia deţinuţilor politici de a convieţui în aceleaşi formaţiuni de muncă şi în aceleaşi bărăci cu deţinuţi de drept comun.

*În timp ce guvernul comunist al României i-a abandonat total pe cetăţenii săi aflaţi în detenţie în Uniunea Sovietică, Konrad Adenauer, şeful guvernului german, întreprinde în zilele de 9- 13 septembrie 1955 o vizită la Moscova, avînd ca unic obiectiv repatriere celor peste zece mii de prizonieri de război germani condamnaţi sub învinuirea de <crime de război>. Insistenţele sale sînt încununate de succes. Obţine amnistierea lor şi cum amnistia nu putea fi parţială, decretul îi va cuprinde; şi pe prizonierii de război români. La sosirea în patrie prizonierii de război germani vor fi primiţi aşa cum se cuvenea, ca adevăraţi eroi. Guvernul german le creează toate condiţiile, atît materiale, cît şi morale, pentru a-şi putea reface viaţa. Ce se întîmplă cu camarazii lor români? Pînă la frontiera Republicii Populare Române călătoresc ca oameni liberi, bucurîndu-se că-şi vor revedea patria şi familiile. La frontieră însă vor fi preluaţi în stare de arest de Securitatea română şi vor fi încarceraţi la Jilava.Vor fi judecaţi din nou pentru aceleaşi capete de acuzaţie pentru care fuseseră condamnaţi şi apoi amnistiaţi în Uniunea Sovietică şi vor zace în temniţele româneşti pînă în 1964, cînd Gheorghiu - Dej a golit închisorile printr-un act de graţiere. Recunoştinţa patriei comuniste!(**"Puncte Cardinale", Nr. 12 p 5**).Ajunşi acasă eroii deveniseră" monştrii" şi " bandiţi". Ce să facă o lume de viermi cu Cavalerii întorşi din Cruciadă?! Pe dosarul lui Aurel State se pusese pecetea nesupunerii absolute: FANATISM LEGIONAR!*

Iarăşi privirea senină şi răspunsul cavaleresc: "N-am fost legionar".Dar dacă vă temeţi atît de tare de ei, vă rog să mă consideraţi unul de-al lor!". Şi cavalerul crucii fu chemat să dea socoteală... Întrebări absurde şi grosolane despre oameni şi întîmplări din vremuri de mult trecute; chinuri fizice şi mai ales sufleteşti... Şi atunci , vai. răbdarea ajunse la capăt!

S- a aruncat în plină anchetă, de la ultimul etaj al clădirii arestului din fosta stradă Uranus. Dar un înger îi cenzură asaltul şi căzu în patru labe, ca o felină;"am vrut să sar în gol, dar m-am împiedicat de aripa unui înger", spunea. După opt luni de comă, cu 120 de fracturi în tot corpul, cu guruburi şi plăci metalice pe sub piele, omul continuă să înfrunte;Istoria; fiint a fost, dar în-fiint niciodată!Abia în 1964 ieşi din bezna temniţelor, fără nici o pată pe suflet. De la el nimeni nu a reuşit să scoată nimic, prin nici un mijloc, aşa cum nu reuşiseră să scoată de pildă , nici de la un Arsenie Papacioc, Ingerescul stareţ de la Techirghiol, sau de la un Alexandru Ghica Prinţul edemnităţii legionare.Dar pe Aurel State îl hărţuiră neîncetat şi după acvea.Se aceea.Se înscrisese la litere şi terminase primul, căpătînd post de profesor de limba germană la un liceu din Bucureşti. Avea rude sus-puse(un văr , ministru al sănătăţii) care nici în cele mai grele ţinici în cele mai destinse clipe nu voiră sa-i întindă o mînă, grijului ca nu cumva să aibă de-a face cu...."un duşman al poporului" şi să le zboare scaunul de sub fund!

Dar pe vărul său Aurel State nu l-a vorbit niciodată de rău, iar cînd îl vorbeau alţii indignaţi, el îi lua apărarea, pretinzînd că-l "înţelege"...

Era incapabil să urască pe cineva, oricît rău i-ar fi făcut. Îşi risipea puţini bani cu generozitate, spre a-şi ajuta prietenii aflaţi la nevoie.

Avea ce-i drept, şi această mică trăsătură curioasă: dacă îţi împrumuta zece mii de lei, nu ţi-i mai cerea înapoi; dar dacă îţi împrumuta zece lei, te bătea la cap să-i înapoiezi ori de cîte ori te întîlnea!

Lui îi ajungeau cîteva sute de lei pe lună. Suferind cu stomacul (va muri de ulcer perforat), mînca aproape numai pîine cu miere şi uneori, pe lîngă ceai ceva lapte. Cînd îi veni oferta unei pensii din Germania, ca deţinător al " Crucii de Fier", o refuză cu noblete:"Idealurile pentru care am luptat eu nu se pot plăti cu bani. Prea tîrziu şi prea nepotrivit v-aţi adus aminte de noi"...

Trăia singur într-o garsonieră de la marginea Bucureştilor. Traducea cu multă migală din germană şi rusă. Acolo şi-a scris şi cartea în care mărturiseşte despre sine şi despre lumea prin care a trecut. Ultimul ei titlu a fost Drumul Crucii. Trei tomuri: experienţa frontului, experienţa prizonieratului ;şi experienţa închisorilor comuniste.Pentru această carte fu hărţuit din nou (reuşise să expedieze o copie în Germania, unde a şi apărut, fără ca el să mai fi avut bucuria de a o vedea pînă la capăt tipărită).La 17 noiembrie 1983 a pornit în ultimul lui marş spre cer, să-şi închine spada celui ce mizase pe el. Pînă în ultima clipă n-a fost auzit atribuindu-şi sieşi vreun merit. Îi plăcea să creadă că rugăciunile mamei sale îl salvaseră în toate împrejurările...

Oare cînd i se va tipări cartea şi în România? Ce sublimă lecţie de cavalerism ar întîlni în ea tînăra generaţie!Căci cine nu va căuta acolo "literatură", va găsi tot restul cu asupra de măsură.

Un lucru e cert: că a cîştigat pariul.

În urma lui rămîne zîmbetul atotştiutor al Bunului Dumnezeu.

Marcel Petrişor

Ziua Eroilor

De Sfînta Înălţare a Domnului, cu adîncă smerenie, întregul neam îngenunche la mormîntul eroilor, proslăvindu-le jertfa pentru dreptatea românească.

Recviem pentru eroul

AUREL STATE

Vezi-l , Doamne, Tu cum trece
pragul lumii, slab şi drept,
răstignit pe crucea rece
care-i spînzură în piept-
voievod fără coroană
Ţării lui de peste vis,
suflet fără de prihană,
sînge fără de zapis!

Vezi-l Doamne, şi-i trimete
să-i petreacă paşii, linii
ale îngerilor cete
spre Crimeile luminii,
că din noaptea lumii tale
a pornit pribeag prin cer,
strîns în giulgiul lui de zale,
CEL DIN URMĂ CAVALER!

18 noiembrie 1983
VASILE. A. MARIAN

FALIMENTUL NOII ORDINI MONDIALE

Intenţia unei Noi Ordini Mondiale datează de la Revoluţia franceză dar înfăptuirea ei a început să se contureze la sfîrşitul primului război mondial cînd statele învingătoare pentru a-şi consolida situaţia de viitor, au procedat la desfiinţarea Imperiului Austro- Ungar şi la totala anihilare a Germaniei. Pentru s-şi consolida poziţiile au creat statul artificial Iugoslavia, făcîndu-şi-l aliat.De asemenea au ajutat şi au subvenţionat, cu toate forţele creearea Uniunii Sovietice pe ruinele pravoslavnicei Rusii. Federalizarea acestor state artificiale trebuia să fie unul din punctele de bază a Noii Ordini Mondiale. În final ea trebuia să dea naştere unei uriaşe federaţii cu caracter mixt-capitalist-socialist, condusă de la Washinton de către Marea Finanţă Internaţională.

Ideile umanitare propovăduite de Revoluţia Franceză reprezentau mantia amăgitoare sub care se ascundeau cu grijă intenţiile adevărate al Marei Finanţe Internaţionale. Din fericire arhitecţii acestui proiect, prin care se urmărea desfiinţarea naţiunilor şi uniformizarea popoarelor într-o masă nediferenţiată, au comis greşeala de a introduce printre principiile Chartei Atlanticului dreptul popoarelor la autodeterminare. Cum însă acest principiu ameninţă existenţa celui mai de nădejde pion al Noii Ordini Mondiale-Uniunea Sovietică- la sfîrşitul celui de-al doilea război mondial dreptul popoarelor la autodeterminare a fost trecut sub tăcere ca şi cînd nu ar fi existat vreodată.

Pentru a-şi păstra ca aliat Uniunea Sovietică, Occidentul a împins pragul concesiilor dincolo de orice limită acceptabilă. În această privinţă scriitorul român de origine evreiască, R. S. Rubsel, scria în cartea sa " Iadul pe Pămînt":"Toţi se feresc să ia o atitudine hotărîtă faţă de călăii libertăţii. Alambicarea laşităţii se numeşte diplomaţie, ezitarea de a lua o poziţie fermă înseamnă abilitatea de a lasa o poartă întredeschisă reluării negocierilor. Nu se poate nega Occidentului arta de a-şi farda laşităţile".

După o perioadă de autonomizare şi nesupunere a Uniunii Sovietice faţă de forţele oculte care i-au semnat certificatul de naştere, a urmat momentul Gorbaciov. Venirea lui Gorbaciov la putere în Uniunea Sovietică părea că a apropiat Marea Finanţă Internaţională de obiectivul pe care şi l-a propus. În acest nou context politic internaţional , preşedintele Busch putea trîmbiţa cu entuziasm începutul unei noi ere în istoria omenirii, Noua Ordine Mondială pe care se credea predestinat să o instaureze. Au urmat însă o serie de eşecuri pe care un om politic clarvăzător ar fi trebuit să le prevadă. Gorbaciov nu putea democratiza Uniunea Sovietică cu ajutorul nomenclaturii comuniste. Cuvîntul"libertate" rostit de conducătorul sovietic a dezlănţuit pasiunile anticomuniste ale popoarelor pe care, în ciuda regimului de teroare, comunismul nu a reuşit să le anihileze. Era începutul sfîrşitului: destrămarea Uniunii Sovietice.

Nici în acel moment, Marea Finanţă Internaţională nu şi-a dat seama de realitate şi a comis două greşeli capitale: susţinerea cu obstinaţie a lui Gorbaciov şi a integrităţii teritoriale a Uniunii Sovietice şi războiului din Irak, care în viziunea "înţelepţilor", trebuia să fie piatra de temelie a Guvernului Mondial.

Pe fundalul acestor greşeli s-au produs, în cascadă, o serie de evenimente neprevăzute şi nedorite de forţele oculte care îşi închipuiseră pentru o clipă că şi-au atins ţelul. Unificarea Germaniei , eliberarea ţărilor din estul Europei de sub autoritatea comunistă, independenţa Lituaniei, Letoniei şi Estoniei, independenţa republicilor unionale, dezmembrarea Jugoslaviei şi apariţia statelor independente Croaţia, Slovenia şi Bosnia -Herţegovina sînt tot atîtea dovezi ale capacităţii popoarelor de a se opune, cu fermitate, oricărei tentative de a se impune, peste voinţa lor, o anumită rînduială.

În acelaşi timp trebuie să se ţină seama de schimbarea complectă a raportului de forţe în întreaga lume. Mareq Britanie, care la începutul celui de al doilea război mondial era"Marele Imperiu", astăzi este doar o insulă. Franţa prin îndelungatele guvernări socialiste, după ce şi-a pierdut "Imperiul de peste mări", îşi caută fără prea mult succes, o nouă identitate.Învingătorii din cel de-al-II război mondial se dovedesc astăzi adevăraţii învinşi,iar învinşii Germania şi Japonia se afirmă ca adevăraţi învingători.

Germania după ce a trebuit să suporte toate umilinţele la care a supus-o iudaismul victorios, se afirmă azi ca o mare putere economică; şi ca o consecinţă firească, ascensiunea ei ca mare putere politică nu mai poate fi oprită. Japonia la rîndul ei,şi-a întărît puterea economică în aşa măsură, încît astăzi este temută de cei care în 1945 au transformat-o într-un morman de moloz. Ea îsi susţine cu fermitate revendicarea insulelor Kurile care i-au aparţinut şi la care are dreptul necondiţionat. Iar deasupra tuturor acestor prefaceri, haosul ce s-a instaurat pe ruinele fostei Uniuni Sovietice, pare a fi tot ceea ce au reuşit să realizeze arhitecţii Noii Ordini Mondiale. Roata istoriei se învîrteşte ameţitor şi consecinţele acestor prefaceri sînt greu de anticipat. Două fapte sînt însă certe: existenţa comunismului s-a încheiat definitiv şi cu toate încercările de reînviere a masoneriei în Europa de Est, înfăptuirea Noii Ordini Mondiale s-a amînat "sine die", probabil la " calendele greceşti".

În ceea ce ne priveşte pe noi românii avem dreptul să sperăm că în curînd vom scăpa de comunism. Cu ajutorul lui Dumnezeu şi cu credinţa în virtuţile latente ale poporului nostru nădăjduim că în ziua în care România de astăzi va deveni din nou România Mare nu este departe.Să fim mîndrii de lupta pe care o duc fraţii noştri din Basarabia în frunte cu adevăratul lor conducător Mircea Druc. Pentru a fi însă siguri de succes trebuie să ne apropiem însă de Dumnezeu. El ne va insufla puterea de a ne uni şi de a munci cinstit pentru refacerea Ţării. Ajutorul trebuie să-l căutăm în primul rînd, în propriile noastre forţe.

Pe plan politic sîntem împotriva oricărei forme de totalitarism; recunoaştem superioritatea democraţiei faţă de toate celelalte sisteme politice şi ne vom încadra cu entuziasm într-o Confederaţie de state europene libere şi suverane. Dar după cum nu am acceptat comunismul nu trebuie să acceptăm nici plutocraţia şi nici o federalizare a statelor europene după modelul conceput de Marea Finanţă Internaţională. Viitorul este al democraţiei creştine.

Ion Pantazi

Europa de la Maastricht sau Europa creştină ?

În Franţa , spre sfîrţitul secolului al XVIII-lea şi începutul secolului al XIX-lea, pe fondul sintezei masonice dintre iluminsm şi romantism ce a generat întregul şir de mişcări " revoluţionare" dintre 1789 şi 1848. a apărut ideea bizară a" Statelor Unite ale Europei", bineînţeles şi sub influenţa de atunci a proaspătului model nord-a m e r i c a n . Personalităţi"charismatice" precum Alphonse de Lamartine sau Victor Hugo s-au numărat printre promotorii fervenţi ai acestei idei utopice, făcînd cu o întreagă recuzită" profetică" jocul unor forţe oculte, anticreştine şi antinaţionale. Reflexe ale acestui utopism disonant s-au făcut simţite şi printre paşoptişti români în frunte cu acel naiv genial care a fost poetul Ion Heliade Rădulescu.

Dar cu toate manevrele obscure ale forţelor de inspiraţie masonică şi ale adepţilor lor(mai mult sau mai puţin naivi) secolul al XIX-lea a rămas în istorie drept "Secolul Naţionalităţilor", iar Europa a intrat în secolul XX ca " Europă a Patriilor" a Statelor Naţionale.Faptul sa datorat pe de o parte rezistenţei firesti pe care popoarele creştine europene au opus-o tendinţelor de "universalizare" nivelatoare, iar pe de altă parte efervescenţei naţionale a spiritului german şi a spiritului rus, devenite cele două bastioane cheie ale luptei antimasonice.Universalismul masonic nu s-a dat însă bătut. continuînd să submineze ordinea tradiţională, fapt concretizat şi în cele două războaie mondiale care au cutremurat prima jumătate a veacului nostru.În 1917 s-a prăbuşit bastionul rusesc şi pe ruinele ţaratului pravoslavnic, s-a întemeiat artificiala Uniune Sovietică sub semnul mincinos al "i n t e r n a ţ i o n a l i s m u l u i proletar" materialist şi ateu. Golemul marxist va acţiona cu o forţă nimicitoare asupra întregului Răsărit european, consolidîndu-şi puterea după încheierea celui de al doilea război mondial.

În 1945 s-a prăbuşit şi bastionul german, iar forţele iudeo - masonice au devenit triumfătoare, creînd treptat o putere financiară şi politică mondială, cu" inima" la Tel -Aviv cu creierul la NEW YORK şi cu" pumnul" la Washington. După ce prin anii 50 , puterea comunistă a Moscovei păruse să le scape de sub control. Golemul ameninţînd să devină paricid, oculta internaţională a reuşit să o anihileze în anii, 80 prin "arma Gorbaciov", iar acum încearcă să o aşeze pe noi baze, politic şi economic obediente faţă de Occidentul masonic, prin" arma Eltţin". Prin urmare imperialismul masonic se află la un pas de triumful definitiv al universalismului dizolvant, ajungînd să decidă discreţionar în arena politică mondială(cum s-a dovedit şi cu prilejul războiului din Golf, cînd toată lumea s-a mişcat" ca la un semn ", spre a apăra o cauză ce nu privea direct decît" neutrul" Israel!)

Această forţă mondială considerîndu-se astăzi destul de puternică spre a ieşi din culise, îşi caută expresia concretă şi fătişă în aşa numita Casă Comună Europeană, un proiect politic anti şi supra-naţional, în fapt realizarea vechiului vis evreiesc de desfiinţare a patriilor, de comunizare a lumii creştine, sub semnul "i n t e r n a ţ i o n a l i s m u l u i democratic", la fel de mincinos ca şi"internaţionalismul proletar" şi deopotrivă de materialist şi de ateu.

Federalizarea bătrînei Europe, dincolo de "ceartа de vorbe", nu este altceva decît o tentativă de înrobire a ei, pecetluită cu " Semnul Fiarei". Realizarea ei nu ar însemna decît sfîrşitul Europei creştine, sinuciderea asumată politică şi spirituală, a Naţiunilor europene. Două mii de ani de istorie creştină şi de afirmare creatoare a organismelor naţionale europene stau să se prăbuşească sub sărutul lui Iuda!

Tratatul de la Maastricht, deconspirat de toate Dreptele din Europa(ele au publicat şi un comunicat comun în acest sens, rămas necunoscut în democraţia noastră " stîngist-originală"), reprezintă o trădare a întregii tradiţii europene. Centrele politicianiste ale prezentului cred că se pot juca nepedepsite cu tot trecutul şi viitorul Europei, cu valorile sacre ale neamului bărînului continent. Ba mai mult decît atît: ei cred că pot" corecta" în mod artificial ordinea dumnezeiască a lumii, atentînd la realitatea metafizică a neamurilor şi la credinţa popoarelor în crucea lui Hristos! Pacea, unitatea şi dăinuirea Europei nu se pot întemeia în mod real decît pe vechea formulă etern actuală" Cer comun şi pămînt naţional" O unitate creştină într-o diversitate de entităţi specifice: aceasta a fost şi trebuie să rămînă Europa.

Ce altceva ar putea însemna maşinăria birocratică a aşa-numitei" tehnocraţii" bruxelleze care ar urma să conducă întregul continent conform proprilor interese, decît o primă formă de instituire vădită a Supra Guvernului Mondial despre care vorbesc toate documentele doctrinare de inspiraţie masonică, culminînd cu faimoasele "Protocoale ale Înţelepţilor Sionului"?!

Opinia publică buimăcită de propaganda iudeo-masonică, nu poate constitui deocamdată un front închegat împotriva tentativelor de dizolvare a neamurilor într-un" meltig- pot" european Politicenii în exerciţiu sînt, în cea mai mare parte, înfeudaţi intereselor oculte. Tabăra celor care văd adevărata dimensiune a pericolului ce ameninţă atît Europa în ansamblu, cît şi fiecare naţiune europeană în parte, este îngrijorător de restînsă. De aceea apare cu atît mai dădătoare de speranţă rezistenţa pe care o opun englezii(chiar împotriva coroanei) punerii în practică a tratatului de la Maastricht, precum şi (mai ales) superba lecţie de conştinţă politică , naţională şi creştină pe care a dat-o recent Danemarca, refuzînd să ratifice acest Tratat- capcană. Dacă danezii vor rezista pînă la capăt presiunilor concertate ce se exercită asupra lor, mîine se va vorbi negreşit în lume de" marele popor danez"!

În ce ne priveşte pe noi, Irăsăriteńii ieşiţi cu atîtea traume din experienţa comunistă (pe care să nu uităm tot Occidentul masonic ne-a hărăzit-o), n-ar trebui să ne speriem atît de uşor de denumirea tendenţioasă de "Europă a triburilor" cu care am început să fim etichetaţi. Noi nu sîntem anti- europeni, nici ex-europeni, dar din lecţiile istoriei am învăţat că privirile noastre nu trebuie să fie aţintite spre Europa splendorilor ieftine, ci spre Europa creştină a valorilor eterne,

Nu vom greşi dacă , în tot ceea ce ne va fi dat să trăim, nu ne vom raporta atît la puterile omeneşti, cît la Puterea Divină. Iar pentru noi Dumnezeu se cheamă Iisus Hristos şi ne îndeamnă pe româneşt,cu atotcuprinzătoare iubire: Îndrăzniţi! Eu am biruit lumea!.

Adolf Vasilescu

NICI LIBERALISM – NICI SOCIALISM

Publicăm în traducerea dlui. Ioan Paruschivescu articolele "NICI LIBERALISM NICI SOCIALISM şi DIALOGUL CU NECREDINCIOŞII" preluate din numărul 255 al revistei CATACOMBES- Messager supraconfessionel de l'Eglise du Silence- care apare la Paris sub direcţia domnului Sergiu Grossu.

Sublinierea importanţei temelor tratate în cele două articole, problema opţiunii politice la alternativa liberalism-socialism şi problema raporturilor dintre credincioşi şi necredincioşi, este de prisos. Într-o lume dezorientată spiritual, aşa cum este astăzi societatea românească, orice contribuţie la crearea unui real echilibru interior, fundamentat pe normele moralei creştine, este binevenit.

Foarte adesea astăzi creştinii sînt invitaţi să aleagă între liberalism şi socialism. Socialismul şi-a atins realizarea maximă, realizarea marxistă, în comunism care a constituit cea mai înfiorătoare tiranie şi cea mai rea sclavie care a existat de la începuturile omenirii: astăzi popoarele care i-au fost supuse l-au alungat sau fac eforturi să-l înlăture, prea adesea în zadar acolo unde hălăduieşte aparatul poliţienesc. În mod sigur există socialisme ne-comuniste, dar ele au întotdeauna ca rezultat o populaţie aservită unei feudalităţi de funcţionari birocraţi, viaţa personală şi iniţiativa particulară fiind o imposibilitate.

Acestei situaţii nu i se opune altceva decît liberalismul? Libertatea fără normă şi fără frîu duce inevitabil la dominaţia celor care au mijloacele cele mai multe asupra celor care nu dispun de ele. Aceasta a fost în secolul trecut originea condiţiei nenorocite şi inumane a proletariatului care a servit ca instrument acţiunii revoluţionare marxiste. Acei care în regim liberal n-au nici un drept nici condiţie de viaţă care să le fie recunoscute, sînt în mod neîndoielnic aduşi să ceară totul statului, funcţionarilor şi cancelariilor sale şi în felul acesta liberalismul conduce la propriul său contrariu: socialismul.

Cele de mai sus'n-au avut în vedere decît aspectul economic al lucrurilor. Dar comunismul a suprimat orice libertate de gîndire, în special orice libertate religioasă şi totodată întreaga viaţă personală. Cei care au reuşit să fugă din iadul comunist au fost oare satisfăcuţi de către regimurile liberale ale ţărilor Occidentului? În unanimitate au denunţat putreziciunea a ceea ce un om politic a numit "liberalism avansat": succesiunea nestăvilită a tuturor greşelilor, a tuturor viciilor, a tuturor crimelor, cea mai cumplită intoxicare a spiritelor şi a sufletelor, nimic eficace de opus comunismului.

În felul acesta, sîntem înclinaţi să spunem odată cu titlul acestui articol: "Nici liberalism, nici socialism". Dar liberalismul şi socialismul sînt şi unul şi celălalt roadele unei lumi decreştinate, ale unei lumi apostate, ale falselor filosofii care au stăpînit aici şi stăpînesc din ce în ce mai mult. În această situaţie, în mijlocul disperării generale a acestei lumi, noi, creştinii, n-avem nimic de spus? Dacă refuzăm în acelaşi timp liberalismul şi socialismul, nu avem nimic altceva să propunem?

Papa Ioan Paul al II-lea tocmai a publicat enciclica Centesimus annus, care nu se adresează numai catolicilor ci tuturor creştinilor, ba chiar tuturor oamenilor care se înclină în faţa adevărului, moralei şi dreptului ordinii naturale, înaintea a ceea ce refuză un marxism negativist în ceea ce priveşte natura întreagă a lucrurilor. Această enciclică celebrează o sută de ani de învăţămînt special al papilor începînd cu Leon al-XIII-lea, învăţămînt bazat pe Noul Testament şi pe scrierile Părinţilor şi Doctorilor Bisericii. Liberalismul îl lăsa pe individ izolat şi fără apărare încît nu rămînea decît să fie predat statului totalitar ca avînd totul în grijă şi stăpîn atotputernic al vieţii omeneşti.

Ceea ce învaţă creştinismul este dreptul oamenilor de a se asocia pentru a-şi satisface interesele comune, după toate formele de asociaţii liber constituite, prin abundenţa iniţiativelor celor interesaţi înşişi, în funcţie de nevoi şi de solidarităţile lor reale. Se obţine atunci, aşa cum a fost cazul în secolele creştine, după forme corespunzînd condiţiilor timpului, o societate structurată, organizată, după impulsurile cele mai diferite ale realului, prin varietatea extraordinară a formelor de viaţă socială de tip familial, profesional, local, regional, cultural, aşa după cum într-o pădure naturală copacii sînt diferiţi după varietăţile de sol şi de climă. În această situaţie nu mai este doar o pulbere amorfă de indivizi independenţi unii de alţii şi mecanismul administrativ al statului cu rotiţele ideal angrenate, ci ceea ce s-a numit "corpurile intermediare", ţesutul viu al solidarităţii care fac să se asocieze oamenii după realităţile şi nevoile lor.

Da, faţă de socialism noi sîntem pentru iniţiativa privată, dar iniţiativa privată cînd naştere unei întregi înfloriri de asociaţii dintre cele mai diferite, într-o viaţă socială care nu va fi un mecanism în care indivizii să fie doar rotiţele, ci un organism viu, cu organe variate şi solidare, dezvoltîndu-se spontan după nevoile reale ale vieţii.

Este cu putinţă acest lucru independent de creştinism? Nu, fiindcă pentru o astfel de realizare trebuie ca oamenii să fie educaţi în această concepţie autentică a vieţii sociale, educaţi într-un spirit de libertate şi iniţiativă dar în acelaşi timp educaţi într-un spirit de solidaritate cu tot ceea ce comportă disciplinele cu vitalitate.

Jean DAUJAT

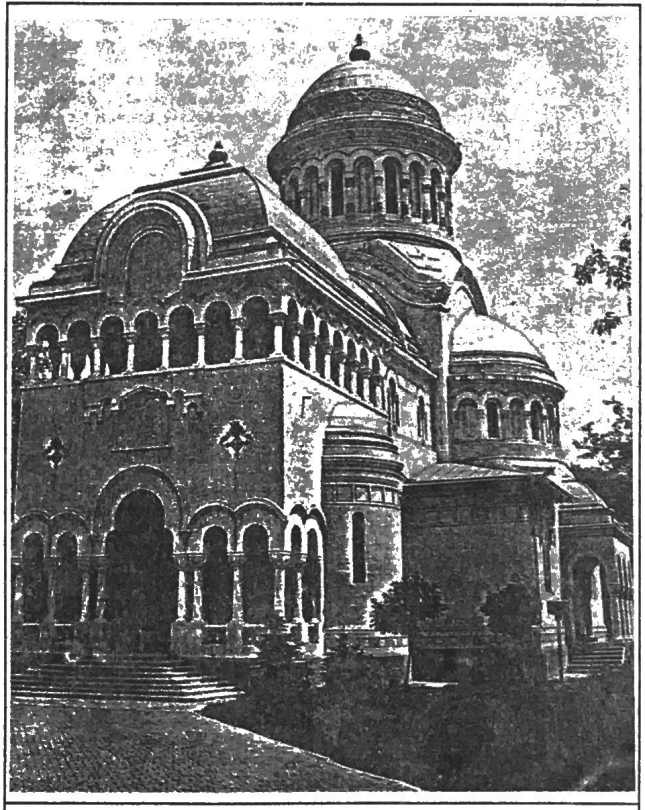

Catedrala din BĂLŢI — construită în anii României întregite

Dialogul cu necredincioşii

Credinţa şi necredinţa sînt două opţiuni care determină viaţa omenească, plecînd de la aceeaşi origine; ele sînt cu necesitate creatoare de cultură. Sînt ele în aşa măsură antagoniste chiar atunci cînd pot lucra de comun acord în serviciul umanităţii? Confruntarea între cele două culturi poate duce la consolidarea a două lumi separate care să se războiască întocmai ca în secolul trecut. Îmbogăţeşte mai mult o atitudine de dialog. Există un patrimoniu comun de valori care permit apărarea omului în viaţa politică şi socială. Se impune deci colaborarea cu necredincioşii.

Pe scurt, aceasta este teza susţinută în "Vida nueva" din 10 august de către un profesor de la Institutul Superior de Pastorală al Universităţii Pontificale din Salamanca.

Este absolut normal şi de dorit ca să se asocieze credincioşi şi necredincioşi pentru a combate nedreptăţile şi opresiunile. Dar vine un moment în care se impune o alegere, o finalitate comună. Ce au comun- de exemplu- doctrina socială a Bisericii şi lupta de clasă propovăduită de către discipolii lui Marx? Ar trebui să se mulţumească să se constate părţile potrivnice, resemnîndu-se şi renunţînd la efortul schimbării sufletelor? Să nu uităm că angajamentele creştinilor nu sînt acceptate în regimurile socialiste decît în măsura în care ele urmăresc aceleaşi obiective politice.

În societatea spaniolă dialogul se impune ca o condiţie fundamentală a unei convieţuiri democratice, susţine profesorul Carevajal. Concluzia sa este mai degrabă întristătoare. "Cu toate riscurile care existau, de-a lungul anilor şaizeci climatul ecleziastic a fost destul de favorabil acestor atitudini de dialog şi de colaborare cu necredicioşii. Din păcate, în ultimul deceniu totul se petrece ca şi cum, temîndu-se că s-ar putea dilua identitatea creştină se propovăduieşte din nou o prezenţă militantă a valorilor creştine în opoziţia cu curentele de gîndire şi cu "mişcările politice de origine ne-creştină". Autorul se plînge de această "schimbare de sensibilitate".

În mod sigur, dialogul se impune în orice fel de societate, cu condiţia totodată ca el să nu aibă ca efect constrîngerea creştinilor pentru a-i face să se abţină de la orice opoziţie la dezvoltarea ideologiilor care reneagă sau combat învăţătura Bisericii şi chiar prezenţa ei în omenire. Evanghelizarea ar fi atunci incompatibilă cu dialogul.

Avîntul nou dat credinţei sub impulsul lui Ioan Paul al-II-lea, apelul la valorile morale creştine, condamnarea avorturilor şi a incitărilor la desfrîu sexual, constatarea eşecului şi a efectului dăunător al comunismului: toate acestea nu ar fi decît manifestările unui "militantism" inoportun? Ca şi cum n-ar exista "militantism" provocator şi funciarmente anti-creştin în curentele de gîndire şi în mişcările politice de origine ne- creştină! Nu ei încearcă să impună şcoala laică chiar dacă laicismul şi indiferentismul religios sînt surse de amoralitate şi imoralitate?

Toleranţa şi dialogul cu necredincioşii ar fi zadarnice dacă ar duce la o scădere a Bisericii, la renunţarea propovăduirii credinţei şi a proclamării Adevărului. Toleranţa şi dialogul nu vor rodi decît dacă se vor însoţi cu speranţa de a descoperi pentru necredincioşi şi a le împărţi acestora bogăţia valorilor creştine, fără respectul cărora societatea este sortită haosului şi decăderii.

În conformitate cu mesajul lui CHRISTOS, datoria militanţilor creştini este de a converti necredincioşii, de a-l respecta pe om şi nu slăbiciunile şi greşelile care îi orientează conduita. Dialogul cu necredincioşii trebuie să permită creştinilor să înţeleagă mai bine exigenţele vieţii, să-i ajute să găsească o soluţie în armonie cu voinţa divină. Nu este o finalitate, ci drumul spre împăcarea cu Dumnezeu.

A. L.

Universul religiilor

6. "HOMMO RELIGIOSUS" şi starea spirituală a lumii moderne.

Comportamentul religios, ca manifestare a nevoii lăuntrice de perfecţionare a fiinţei umane, se vădeşte a fi o constantă istorică a spiritualităţii omeneşti, atît la nivel individual, cît şi la nivel colectiv. Marii cugetători ai tuturor timpurilor au simţitit, fiecare în felul său, acest rol capital al religiei, chiar şi atunci cînd n-au fost propriu-zis nişte oameni religioşi, adică nişte practicanţi fervenţi ai cutării sau cutării religii. Platon observa că "toţ i oamenii, fie elini, fie barbari, au credinţă în Divinitate", iar Seneca era convins că "ideea de Divinitate este înnăscută tuturor". Filosofia modernă însăşi, cu toate orgoliile şi rătăcirile ei, nu s-a putut dispensa de această idee. "Cuvîntul etern al lui Dumnezeu- spunea Spinosa- legămîntul său şi adevărata religie sînt înscrise divin în inima omului, în gîndirea omenească". După Kant, "legea morală duce la religie, adică la recunoaş terea tuturor datoriilor noastre ca porunci divine ale FIINŢEI SUPREME". Pentru Hegel "religia este ştiinţa spiritului despre sine ca spirit". Pînă şi Voltaire, printre atîtea diatribe anticreştine şi anticlericale, a ajuns să afirme că "dacă Dumnezeu n-ar exista, atunci ar trebui inventat". Numai aşa putem înţelege cum că "singura alegere îngăduită omului este între Dumnezeu ş i NIMIC!"

Corifeii ateismului nostru modern s-au aşezat în răspărul întregii gîndiri omeneşti. Ei nu sînt decît nişte minţi izolate şi periferice. Deşi neagă cu diabolică înverşunare existenţa lui Dumnezeu, ei nu fac decît să o afirme indirect, prin însăşi ura lor, care altminteri ar rămîne fără obiect! Căci, vorba ţăranului nostru: "Dacă nu e cine nu e, cine e să nu mai fie?"

Ateii nu sînt decît unelte mai mult sau mai puţ in conştiente ale Răului, reprezentînd cazuri tipice de satanizare. Numai că Diavolul ştie mai bine decît oricine că Dumnezeu există! "Şi demonii cred şi se cutremură" (IACOV, 2,19). Nepuţîndu-l însă desfiinţa pe Dumnezeu, ei caută măcar să-l tăgăduiască şi să strice armonia firească dintre Creator şi creaţia sa. Iar uneori, spre a-şi atinge scopul, ei nu se dau înapoi să răstălmăcească chiar Sfintele Scripturi ("Şi Diavolul citeşte Scripturile şi le tîlcuieşte!", avertiza Părintele Arsenie Boca). Răul este foarte subtil, căci lucrînd fără nici un scrupul, mijloacele lui sînt practic nelimitate. De aceea e nevoie ca omul "să fie treaz" în toată clipa ş i să înveţ e "a deosebi duhurile".

Nepuţîndu-se lupta cu Dumnezeu în mod direct, Diavolul caută să-l înfrunte indirect, pe cîmpul de bătaie al sufletului omenesc. Omul fiind liber să opteze şi să se dăruiască fie unuia, fie celuilalt, destinul nostru se lămureşte mistic în această tensiune dintre Bine şi Rău, dintre Lumină şi Întuneric, dintre Adevăr şi Minciună, dintre acele civitas DEI şi civitas terrena sive Diaboli ale Fericitului Augustin.

Credinciosul se cuvine să aibă pururea în minte avertismentele apostolice: "Credinţ a voastră să nu fie în înţ elepciunea oamenilor, ci în puterea lui Dumnezeu" (I Corinteni, 2,5), căci uneori, spre a ne amăgi, "însuşi Satana se preface în înger al luminii" (II Corinteni, 11,14), "avînd înfăţişarea adevăratei credinţe, dar tăgăduind puterea ei" (II TIMOTEI, 3,5). Prin urmare, "nu daţi crezare oricărui duh, ci ispitiţi (cercetaţi- n.n) duhurile de sînt de la Dumnezeu , fiindcă mulţi prooroci mincinoşi au ieşit în lume" (I IOAN, 4,1), "rătăcind pe alţ ii ş i rătăciţ i fiind ei înş iş i" (II TIMOTEI, 3,13), "tăgăduind chiar şi pe Stăpînul care i-a răscumpărat" (II PETRU, 2,1), "ca unii ce au în gînd numai cele pămînteşti" (FILIPENI, 3,19).. Unora ca aceştia li se adresează şi Isus, zicînd: "Voi sînteţi din tatăl vostru diavolul şi poftele tatălui vostru căutaţi să le împliniţi. Dar el a fost dintru început ucigător de suflete omeneşti şi nu a stat întru adevăr, căci adevăr nu este întru el. Grăind minciuna, dintru ale sale grăieşte, căci este mincinos şi tată al minciunii" (IOAN, 8,44).

Evreul Karl Marx, practicant al riturilor satanice ale "Bisericii Negre" (cum au arătat mulţ i dintre biografii săi), a fost neîndoielnic cel mai sinistru corifeu al ateismului modern, reuşind să smintească lumea mai mult decît toţi ceilalţi la un loc. Comunismul marxist a fost expresia generalizată a unei uri bolnave împotriva creştinismului, aşa cum s-a sedimentat ea în sufletul unui evreu satanizat. El a forţat întemeierea unui aşa- zis "ateism ştiinţific" pe scheletul pseudo-filosofic al "materialismului dialectic şi istoric". Dumnezeu n-ar exista, sufletul ar fi o ficţiune (viaţa psihică nereprezintînd decît o simplă funcţ ie a materiei superior organizate), omul s-ar mişca între pîntec şi moarte, iar religia n-ar fi decît o formă de rătăcire şi manipulare a conştiinţelor! Dacă pentru Hegel (de la care a preluat o seamă de idei, răstălmăcindu-se şi vulgarizîndu- le) religia însemna "ştiinţa spiritului despre sine ca spirit", pentru autorul Capitalului ea nu este altceva decît "conştiinţa de sine şi simţămîntul de sine al omului care nu s-a găsit pe sine sau care s-a pierdut pe sine din nou". Infantilismul unei astfel de concepţii despre religie a fost amendat, printre alţii, şi de către Mircea Eliade, care conchidea, pe baza cercetărilor sale de o viaţă: "Sacrul este un element în structura conştiinţei, iar nu un stadiu în istoria acelei conştiinţe" (Istoria..., ed. rom.,vol.I, p.IX). Sentimentul sacrului (pe care se întemeiază toate religiile) nu este, aşadar, o fază sau un accident în devenirea conş tiinţ ei ci o permanenţă a structurii ei profunde. Karl Marx însuşi nu se poate sustrage acestei "permanenţe" şi M.Eliade a pus în evidenţ ă, cu alte ocazii, "structurile mitico-religioase" ale gîndirii lui. De fapt M.Eliade îşi va ilustra astfel o teorie de mai largă cuprindere, întemeiată pe observarea şi analiza atentă a comportamentelor general-umane: de-a lungul istoriei sacrul s-a manifestat fie ca atare, în diferitele forme ale vieţ ii religioase, fie în mod "camuflat", adică ascuns sub aparenţe profane. Chiar dacă omului i se întîmplă să refuze la nivel conştient orice formă de sacralitate, sentimentul sacrului ş i formele lui tipice de manifestare răzbat din adîncuri subconştiente, mascîndu-se în cotidian. Căci la nivelul cel mai profund al fiinţei sale spirituale nici un om nu este ateu cu adevărat. Putem redescoperi la tot pasul comportamente religioase transpuse în manifestări laice. În cartea sa Mythes, revs et mysteres (Gallimard, Paris, 1957), în cap. intitulat "Les mythes du monde moderne" (Miturile lumii moderne), M.Eliade analizează de pildă structurile mitico- religioase ale unor doctrine politice din secolul XX, aplicate mai ales în lumea europeană: nazismul (cu rădăcini în vechea mitologie germanică) ş i comunismul (cu rădăcini în "ideologia mesianică iudeo-creş tină"). Iată esenţ ialul consideraţ iilor privitoare la marxism: "Să lasăm la o parte validitatea filosofică a marxismului şi destinul său istoric. Să ne oprim doar la structura mitică a comunismului şi la sensul lui eschatologic (eschatologie= doctrină a salvării, în perspectiva sfîrşitului unui ciclu cosmic sau a unui eon istoric-n.n) Orice am gîndi despre veleităţile ştiinţifice ale lui Marx, este evident că autorul Manifestului Comunist preia şi dezvoltă unul din marile mituri eschatologice ale lumii asiatico-mediteraneene ş i anume: rolul mîntuitor al Celui Drept ("alesul", "unsul", "nevinovatul", "mesagerul", în zilele noastre proletariatul), ale cărui suferinţ e sînt chemate să schimbe statutul ontologic al lumii. Societatea fără clase a lui Marx şi dispariţia consecutivă a tensiunilor istorice îşi găseşte cel mai exact precedent în mitul Vîrstei de Aur, care, urmînd multiple tradiţii, caracterizează începutul şi sfîrşitul Istoriei. Marx a îmbogăţit acest mit venerabil cu o întreagă ideologie mesianică iudeo-creş tină pe de o parte rolul profetic ş i funcţ ia soteriologică (mîntuitoare-n.n) pe care le acordă proletariatului; pe de alta, lupta finală între Bine şi Rău, care poate fi lesne apropiată de conflictul apocaliptic între Christ şi Antichrist, urmat de victoria definitivă a celui dintîi" (ed.cit., p.24; trad.rom. în vol.M.Eliade, Eseuri, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1991, p.129).

CURS ELEMENTAR DE RELIGIE

Avem de-a face, aş adar, cu o formă de mesianism desacralizat, proiectat asupra unei lumi dezdumnezeite, în care legile divine sînt înlocuite prin legi social-economice "obiective" şi evoluînd spre un fel de Nou Canaan sau de Ţară a Făgăduinţei, imagine vulgarizată a "paradisului terestru (regretatul Petre Ţuţ ea zicea cu ironie: "Comunismul urmăreşte utopic realizarea unui paradis terestru cu mijloace ştiinţifice, un fel de lume a lui homo faber dominat de homo stultus").

Mulţ i au văzut în comunism "o parodie satanică a creş tinismului", dar, la o analiză mai atentă, a funcţ iei religioase subzistente în subconştientul omenesc.

Religiozitatea constituţ ională a firii sale îl determină aşadar pe om atît în măreţia, cît şi în decăderea lui. Chiar cînd se îndepărtează raţ ional de Dumnezeu, el îş i construieşte, pe cont propriu, "idoli" şi surogate religioase, simţind nevoia "să slujească" şi "să aspire", mereu neîmplinit şi mereu avid de împlinire. Părăsind însă calea cea religioasă, el caută orbeşte adevăruri şi consistenţe acolo unde ele nu sînt de găsit (adică în natură, în istorie sau în sinele său autonom). De aceea omul modern trăieşte o tragedie spirituală fără percedent, din care nu va putea ieşi decît redescoperindu-se pe sine în mod conştient ca homo religiosus, Dumnezeu rămînînd singura alternativă reală în faţa nimicniciei.

Creş tinismul a crescut dintru început pe afirmarea categorică şi firească a sensului religios al omului şi la lumii. "Eu sînt viaţa, voi sînteţi mlădiţele", ne încredinţează Isus Hristos. "Cel ce rămîne în Mine şi Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nimic nu este cu putinţă" (IOAN,15,). Dumnezeu este "Alfa şi Omega, Cel ce este, Cel ce era şi Cel ce vine, Atotţiitorul" (APOCALIPSA,1,8), "pentru că de la El ş i întru El sînt toate"(ROMANI,11,36). "Fără legătura cu Dumnezeu omul nici nu poate fi cugetat. Raportarea la absolut ţine de însăşi fiinţa lui. Omul e înrădăcinat în absolut", spunea teologul rus Vîşeslavţev.

Este meritul lui M.Eliade de a fi încercat, din afara teologiei şi a creştinismului, să impună acelaşi adevăr în conştiinţa vîciată a lumii contemporane. Eticheta de homo religiosus este cea care exprimă cel mai bine esenţa firii umane de pretutindeni şi dintodeauna. Omul este fiinţa care se comportă religios. Ba mai mult decît atît: "a trăi ca fiinţă umană este în sine un act religios" (M.Eliade, Istoria...,ed.cit.). Fireşte că există deosebiri formale şi calitative, există tipuri istorice de comportament religios; noi nu ne putem îngădui, bunăoară, să tratăm nediferenţiat comportamentul religios al primitivilor şi pe cel al credincioşilor creştini (cum a înţeles să procedeze, din păcate, M.Eliade), dar rămîne incontestabil că, dincolo de nivelul la care se exercită, religiozitatea rămîne definitorie pentru om, inclusiv contemporan. Şi nu este vorba numai de dăinuirea religiilor tradiţ ionale, a formelor religioase instituţionalizate, ci şi de comportamentul general al celor ce nu participă la acestea, crezîndu-se (ş i chiar declarîndu-se) indiferenţ i sau atei. Sub înrîurirea subconştientului, aceştia îşi manifestă şi ei religiozitatea în forme "camuflate". Aşa se explică faptul că omul modern, "emancipat" de vechiul "obscurantism religios", a simţit totuşi nevoia să-şi alcătuiască, treptat, o nouă mitologie (de sorginte "ş tiinţ ifico-fantastică") cu "extratereş trii", "farfurii zburătoare", "oameni- roboţi", "cataclisme planetare" şi alte asemenea năstruşnicii. Numai prin gradul avansat de pervertire a conştiinţei moderne se poate motiva cum de atîţia dintre contemporanii noştri sînt gata să jure că există fiinţe raţionale, lumi şi civilizaţii "extraterestre", dar nici prin cap nu le-ar trece să admită şi existenţa lui Dumnezeu!

Importanţa capitală a factorului religios a fost recunoscută ş i de către cei mai lucizi dintre "oamenii de ş tiinţ ă" ai veacului nostru, în frunte cu Einstein şi cu un Heisenberg. La noi este destul de notoriu în acest sens cazul faimosului doctor Nicolae Paulescu (descoperitorul insulinei), la care vom mai avea prilejul să ne referim. Iată ce scria un medic francez,

*** continuare în pagina a 10-a ***

.Ideea de divinitate este înnăscută tuturor. *(Seneca)*

CALCULELE POLITICE ŞI JUDECATA ISTORIEI

22 Iunie 1941: Graniţă nedreaptă

OSTAŞI
Vă ordon:
Treceţi Prutul !
Zdrobiţi vrăjmaşul din răsărit şi miazănoapte !
Dezrobiţi din jugul roşu al bolşevismului pe fraţii noştri cotropiţi !
Reîmpliniţi în trupul ţării glia străbună a Basarabiei şi codrii voievodali ai Bucovinei, ogoarele şi plaiurile voastre !

Din ORDINUL DE ZI CĂTRE ARMATĂ AL GENERALULUI ION ANTONESCU dat în Bucureşti, 22 Iunie 1941

Astăzi cînd pămîntul Basarabiei este din nou călcat de hoardele de la răsărit, cînd Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţei continuă să fie victimele acelei hotărîri arbitrare sovietice care după ce le-a rupt de trupul Ţării le-a încorporat Ucrainei, sensul cuvintelor citate mai sus îşi păstrează, pentru cei care poartă încă în suflete imaginea României Mari, aşa cum a fost ea făurită 1918, acelaşi valoare de simbol ca atunci cînd au fost rostite, în urmă cu cincizeci şi unu de ani, la 22 Iunie 1941.

La 22 Iunie 1941, naţiunea întreagă în dangătul prelung al clopotelor care vesteau trecerea Prutului de către Oştirea Română a îngenuncheat rugîndu-se fierbinte pentru izbîndă. Aşa a fost atunci. Îngrijorarea pentru viaţa celor dragi, căci nu era familie care să nu aibă pe cineva apropiat îmbrăcat în haina militară, se împletea cu bucuria că în sfîrşit, se punea capăt umilinţelor şi ruşinii la care fusese supus, pe nedrept poporul român. Se reîntorceau la trupul însîngerat al Ţării provinciile din răsărit şi miazănoapte care ne fuseseră răpite tîlhăreşte, printr-o odioasă înţelegere între mai marii timpului, cei care şi atunci, ca şi acum, îşi închipuie că pot să hotărască, după bunul lor plac, destinul popoarelor.

Timp de 45 de ani, istoricii comunişti şi învăţăceii lor au afirmat fără posibilitatea de a li se da răspunsul cuvenit, că războiul României în răsărit a fost o " crimă de agresiune" împotriva Uniunii Sovietice, o ţară paşnică şi iubitoare de pace, săvîrşită după un" plan imperialist de jaf şi cotropire".

Din păcate , teza comunistă a războiului imperialist dus de România în răsărit este susţinută chiar dacă numai într-o formă atenuată, şi de anumiţi istorici şi oameni politici " anticomunişti" care găsesc justificată campania Armatei Române în răsărit, dar numai pînă la Nistru. Continuarea războiului dincolo de Nistru a fost în opinia lor, o condamnabilă greşeală politică.

În replică la această înţelegere a războiului nostru în răsărit se poate invoca, în primul rînd, un argument de ordin strict militar. Cu rare excepţii, un război se consideră terminat numai după ce forţele materiale şi morale ale adversarului au fost distruse. Or la Nistru forţele materiale şi morale ale comunismului erau departe de a fi fost distruse. De altfel, printr-un paralelism de situaţii, cineva ar putea pune întrebarea: ce a căutat Armata Română în vest pînă la Debreţin şi pînă în munţii Tatra, adică mult dincolo de graniţa de apus a Ţării?

Dar nu astfel de motivaţii formale justifică angajamentul total al României în războiul împotriva Uniunii Sovietice. Războiul dus de România în răsărit nu s-a purtat numai sub semnul luptei pentru reîntregirea a hotarelor. Acest lucru este bine să-l reamintim celor care l-au uitat, sau care intenţionat îi trec sub tăcere. Pe steagurile purtate de Oştirea Română în răsărit a stat scris: CRUCIADĂ ÎMPOTRIVA BOLŞEVISMULUI. Dacă alţi vrăjmaşi, şi de-a lungul frămîntatei noastre istorii am avut destui, au încercat să ne jefuiască bogăţiile sau să ne sfîrtece moşia, comunismul voia să ne înrobească sufletele, să ne desfiinţeze ca neam. De aceea nu ne ruşinăm că am ajuns pînă la Stalingrad şi pînă la poalele Caucazului. Nu noi am greşit ci cei care au ajutat comunismul să pătrundă pînă în inima Europei şi să instaureze în spatele "cortinei de fier", cel mai diabolic regim de teroare pe care l-a cunoscut omenirea.

Războiul a urmat însă un curs defavorabil şi la începutul anului 1944 se întrevedea deja înfrîngerea Germaniei. Pentru a grăbi sfîrşitul războiului, la 22 martie 1944, mareşalul britanic Sir Henry Maitland Wilson , comandantul suprem al forţelor interaliate din Mediterana trimitea un mesaj guvernului de la Bucureşti prin care cerea României să capituleze fără condiţii. La acest mesaj la 2 aprilie 1944, mareşalul Ion Antonescu a răspuns printr-o scrisoare din care redăm următorul pasaj:

" Am primit mesajul Domniei Voastre. Vă rog să nu cereţi unui popor mic, dar viteaz, care de două mii de ani luptă pentru viaţă, credinţă şi libertate, să se dezonoreze pe sine. Vă rog să nu cereţi unui soldat bătrîn să-şi sfîrşească zilele în umilinţă. Aşa cum domnia voastră luptaţi pentru Anglia, tot aşa lupt şi eu pentru patria mea....."

Acest mod de a gîndi nu era împărtăşit însă de oamenii politici ai timpului şi din păcate, chiar de unii ofiţeri cu grade mari şi funcţii înalte în Oştire. Sub masca pragmatismului politic şi cu pretenţia de a oferi singura soluţie posibilă pentru salvarea Patriei are loc actul de la 23 August.

Ce a urmat se ştie. Întoarcerea armelor împotriva foştilor aliaţi, cotropirea ţării de Armata Roşie şi instaurarea regimului comunist cu sprijinul trupelor de ocupaţie. Foarte curînd, cei care şi-au închipuit că la 23 August România a intrat în tabăra învingătorilor şi-a dat seama că s-au înşelat.Aliaţii cei care ne îndemnaseră să capitulăm fără condiţii ne-au abandonat, cu cinism Uniunii Sovietice. La 30 decembrie 1947 ultima redută de rezistenţă anticomunistă, monarhia, era înlăturată cu brutalitate de agenţii Moscovei, străini de neam, de tară şi de legea strămoşească. O noapte grea, lungă de 45 de ani, se lăsa asupra României.

Ieşirea României din războiul anticomunist a fost rezultatul unui calcul politic. Acest calcul s-a dovedit greşit. În pofida participării noastre la război, alături de sovietici împotriva Germaniei, soarta României nu a fost cu nimic mai bună decît a celorlalte ţări ocupate de Armata Roşie.

Dacă astăzi oportunitatea şi moralitatea ieşirii României din războiul anticomunist constituie subiect de controverse între cei cesusţin şi cei ce condamnă acest act, istoricii de mîine, dezlegaţi de interese de grup şi de obligaţii partizane, se vor putea pronunţa cu obiectivitate asupra lui.

În faţa judecăţii istoriei pasiunile politice îşi pierd puterea de a întuneca adevărul.

Universul religiilor

* urmare din pagina a 9-a *

laureat al Premiului Nobel: "Umanitatea a păstrat o urmă mai adîncă a inspiraţiei religioase decît a gîndirii filosofice...Activitatea religioasă, ca şi activitatea morală, are aspecte felurite. În starea ei cea mai rudimentară, ea este o aspiraţie nelămurită către o putere care depăşeşte formele materiale şi mentale ale lumii noastre, un fel de rugăciune nerostită, căutarea unei frumuseţi absolute, mai presus de cea a oricărei arte...Ea cere înălţarea spiritului către o fiinţă supremă, care este izvor al tuturor lucrurilor,către acea putere, către acel centru de forţe pe care misticii creştini îl numesc Dumnezeu. În toate timpurile şi la toate rasele au fost indivizi care au avut într-un grad foarte înalt acest simţ deosebit. Mistica creştină reprezintă forma cea mai nobilă a activităţii religioase. Ea este mai strins legată de celelalte activităţi ale conştiinţei decît mistica indică sau tibetană" (Alexis Carrel, Omul, fiinţă necunoscută, trad.rom. de Oana Busuioceanu, Cugetarea, Bucureş ti,f.a.,pp.141-143; menţ ionăm că dr.Alexis Carrel este şi autorul unui ştiinţific" Tratat despre rugăciune, tradus şi publicat de curînd şi în limba română).

Însumînd opinii exprimate din tabere atît de diferite, rezultă că religiozitatea este criteriul cel mai relevant al "omenităţii" noastre, căci numai pe cale religioasă ne putem depăşi cu adevărat condiţia bio-istorică şi raţionalismul falimentar. De altfel, cum observa odinioară un gînditor român, "acolo unde nu vom găsi nici o urmă de viaţă religioasă, nu mai este nici regn antropic, ci o simplă specie biologică" (Petru P.Ionescu, Ontologia umană şi cunoaşterea, Bucureşti, 1939, p.74).

În fond, homo religiosus este omul care refuză să se resemneze în limitele acestei lumi. Fericitul Augustin spunea că două vorbe au ridicat două imperii: verbul a fi şi verbul a avea. Omul este liber să devină cetăţean al unuia sau altuia dintre aceste imperii. Religia autentică îl cheamă să trăiască sub semnul lui a fi, să-şi sporească, să-şi înnobileze şi să-şi eternizeze fiinţa, în raport cu Fiinţa Supremă care este Dumnezeu. Lumea, răvăşită de păcat, il ispiteşte, dimpotrivă, să trăiască sub semnul lui a avea, adică în adoraţia nebunească a deş ertăciunilor ei. Numai că-ne avertizează Isus-"ce-i foloseşte omului să cîştige lumea întreagă, dacă-şi pierde sufletul său?" (MARCU, 8,36). Omul este lăsat să penduleze liber între aceste două ordini de existenţă". Cel ce seamănă în trupul lui însuşi, din trup va secera stricăciune; iar cel ce seamănă în Duhul, din Duh va secera viaţ ă veş nică" (GALATENI,6,8). Treazul om religios ştie că "noi nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie" (EVREI, 13,14) căci "cetăţ enia noastră este în ceruri" (FILIPENI,3,20).

Omul modern, căzut în ispita înstrăinării de Dumnezeu, se înstrăinează proporţional şi de sine însuşi, se "animalizează" sau se "robotizează", degenerînd fizic şi spiritual şi ajungînd în condiţia jalnică a "ciinelui întors la propria vărsătură". Mare şi tragic mister al oamenilor, spunea A.de Saint-E-xupery: "pierd esenţialul şi ignoră ceea ce au pierdut!"

Civilizaţia modernă este profund anti-umanistă, pentru că nesocoteşte tocmai natura intimă a fiinţei umane; ea este clădită pe uitarea de sine a omului dezdumnezeit. "Civilizaţia modernă- observa acelaş i Alexis Carrel-se găseş te într-o situaţ ie proastă, fiindcă nu ni se potriveş te. Ea a fost construită fără o cunoaştere a adevăratei noastre naturi. E datorată capriciului descoperirilor ş tiinţ ifice, poftelor oamenilor răăciţ i, iluziilor, teoriilor ş i năzuinţ elor pămînteş ti. Deş i înălţată de noi, ea nu este făcută pe adevărata noastră măsură" (op.cit.,p.35).

Dar există totuşi Biserici care înfruntă urgia vremurilor şi ţ in ridicată făclia credinţ ei. Există glasuri care strigă, cheamă şi dojenesc. Există o conştiinţă religioasă răstignită pe crucea acestui veac. Poate că toate acestea stau zălog al unei viitoare renaşteri spirituale. Oricum, "pentru prima oară în istoria lumii, o civilizaţie ajunsă în pragul declinului ei îşi poate da seama de răul de care suferă" (id.,p.326).

Ne rămîne de luptat "lupta cea bună", după îndemnul apostolic, fiecare pe măsura puterilor şi chemărilor sale. Însă lupta acesta- iată ce se cuvine să nu uităm- se dă mai întîi înlăuntrul nostru!

Încheiem aici cap. "Universul religiilor" şi, odată cu el, partea introductivă a acestui Curs. Rămîne să pătrundem de acum mai adînc, pe calea ortodoxiei, în tainele credinţei şi vieţii creştine. Fie ca Dumnezeu să ne lumineze pînă la capăt!

(Va urma)

Vasile A.MARIAN

File de epopee **26 iulie 1941**

BUCOVINĂ, BASARABIE

Se înserează. Codrii răsună, şuvoaiele curg.
Înaintăm pe şosele ce sue.
Căştile scânteiază'n amurg
Şi praful ne-aşterne pe frunte şi ochi, cărărue.

Ne-apropiem de hotar. Se sbate
În fiecare sufletul, pasăre rară.
Pe după dâmburi se ridică un zid de cetate,
Şi'n holdă'ncep greerii cântec de vară.

Caii merg greoi, plotonul se desface subţire.
Semne din faţă: Mitraliera'n bătae!
- Să-i cântăm bolşevicului cântec de mire,
Zice Stanfurălună, în priviri cu-o ciudată văpaie.

Dar nu e nimic. Holdele se clatină'n seară.
Mergem mereu prin răzoarele sfinte.
Departe lumini pâlpâind, lumânări mici de ceară:
Poate-i un sat...Poate ne ies strămoşii'nainte.

*

Tremură dimineaţa pe uliţi. Alarma sună.
Avioane... La posturi...Deschidem rafale.
Undeva spre pământul.. Dinspre margine tună,
Şi-o pasăre de-oţel se prăbuşeşte pe podul din vale.

Alte benzi...Armăm neîncetat şi ochim,
Un obuz se sparge sub casă şi'mprăştie foc.
Dintr'un pod face semne caporalul Ifrim:
Coboară o imensă umbrelă şi-un trup spânzurat într'un sac
Soldatul în frînghii subţiri de mătasă se uită prostit
Ziua se cerne aprinsă pe sat
Arată cu mâna şi plânge trudit.
Pricepem: Trei zile la aeroport l-au ţinut nemâncat.

*

Mâine poate-i atac. Veselie.
Drapelele noastre-or să fluture iarăş în sate.
Glasurile străbat văile: parcă's o mie.
Fetiţe cu flori şi ţărănci ne sărută cu priviri lăcrimate.

Nalţi sunt munţii tăi Bucovină.
Repezi isvoarele tale- şi iată,
Din schituri, mânăstiri şi chilii se închină
Voivozii,- şi umbrele lor ascunse poteci ne arată.

Spre amiază cucerim o pădure.
Sângeră câmpii, cad sub plumbi ploaie, tunari.
Avem o pradă bogată de sub colinele sure:
Sodaţi cenuşii, cu ochi speriaţi de barbari.

Cernăuţi: Intrăm pe străzile cu pietre'negrite de vreme
Ne'ntâmpină fraţi în veşmânt de'nviere.
La fiecare casă fluturâ steme.
Şi parcă orice durere se stânge şi piere.

*

Pe malul apei în noapte, întindem un pod.
Nu suflă nici apa. Doar paşii tresar.
Ne afundăm pân'la glezne în glod:
..Departe porneşte o "căţea", ca o roată dogită de car.

Ne'ndreptăm spre o şină pe unde
Ogorul e răscolit ca un şghiab.
Peste dealuri pluşul nopţii ne-ascunde
Satele pământului nostru străvechi: Basarab.

Ne strecurăm câte unul pe brânci.
Lopeţile atârnă greu, dar săpăm.
Spre ziuă avem adăposturi adânci.
Fruntaşul Luca, şopteşte: "Acu să-i fumăm!"...

Bat tunurile de-o jumătate de zi. Pornim.
Cu puştile strânse la piept, prin porumbi.
Un strigăt. Trecem de şosea, năvălim:
Muscalii nici n'au avut timp să arunce cu plumbi.

Pas cu pas, te'ntorci pământule sfânt.
Tot mai ageră-i a noastră sabie.
Peste veac, cu piepturi arse de soare şi vânt
Vă slăvim, Bucovină, Basarabie.

Al. RAICU

Închinare ostaşilor

S'aud, în înserarea care creşte,
Svoniri ce stau cu ruga nopţii geamăn:
Pământul ţării româneşti vorbeşte
De vitejia voastră fără seamăn.

Pe prispa caselor vorbesc bătrânii
De iureşul, stârnit cu sabia...
Pentru voi se roagă Basarabia
Şi'nchină'n zare cumpăna fântânii.

Cetăţile la Nistru v'au chemat
Şi mănăstiri strigau din Bucovina.
Şi morile de vânt v'au îndrumat,
Când măcinau duşmanului făina.

Aţi ascultat la Putna cum plângea
Cel ce-a lăsat Moldov'aşa cum este.
Şi Făt Frumos în voi atunci creştea,
Să gâtue balauri, ca'n poveste!...

Voi aţi mutat hotarul unde-a fost,
Mânaţi de-acel dumnezeesc îndemn.
S'aibă străbunii veşnic adăpost,
Sub crengile de piatră şi de lemn.

Dormiţi în liniştea din ţintirim,
Dormiţi sub troiţa de la răscruci...
Pe câmp au înflorit atâtea cruci
C'avem în veacuri ce să pomenim!...

Din ochii'nchişi vor înflori cicori.
Din osul vostru grâu îmbelşugat
Şi maci, din sângele ce l-aţi vărsat,
Ca să urziţi pe holde trei culori.

Istoria pe veci va răsări
Din jertfa la hotare strămoşeşti
Şi voi cu ea de-a pururi veţi trăi,
Sub tricolorul gliei româneşti.

D.IOV

MOŞIA

Satul meu,satul meu cu miros de ocoale,
Ţara mea cu norodu-i blajin, aţipit,
Vei vedea doi boieri duşi d'un gând cumînţit
Spre hotarul brăzdat la răspântie'n vale.

Unde se vor mulţi copacii roditori,
Porumbu'n săsîiac şi vinu'n poloboace,
Şi turmele ce pasc pe deal în sfânta pace,
Şi tamazlâcurile ce pornesc în zori.

Moşia lor se va lungi spre asfinţit,
Râutul va uda mănoasa lor grădină;
La capătul cu sălcii al roţii scârţiit
Va aduna'n coboc baboiul fără vină.

În pragul primăverilor cu vântul cald,
Când viţele doresc sărutul altoirei,
Se vor urca pe stânca veche salt cu salt
Descoperind brânduşi şi iarba adormirei.

Iar vara vor visa pe fânul în căpiţi
Sub cerul ametit de stele căzătoare,
Lângă cerdacul lung cu stâlpii văruiţi
Şi gavanoşi de lut cu flori înghimpătoare.

După mănosul joc al toamnelor slăvite
Se vor grăbi din nou prin şesul de Orhei
Dealungul şchelelor spre dulcele ispite:
Palmierii de smarag şi marea cu scântei!

Dar va veni o zi măreaţă şi ograda
Bisericei de chip moldovenesc
Se va împodobi cu slovele grămadă
Pe un nou mormânt: "Aicea odihnesc"...

O'ga CRUŞEVAN

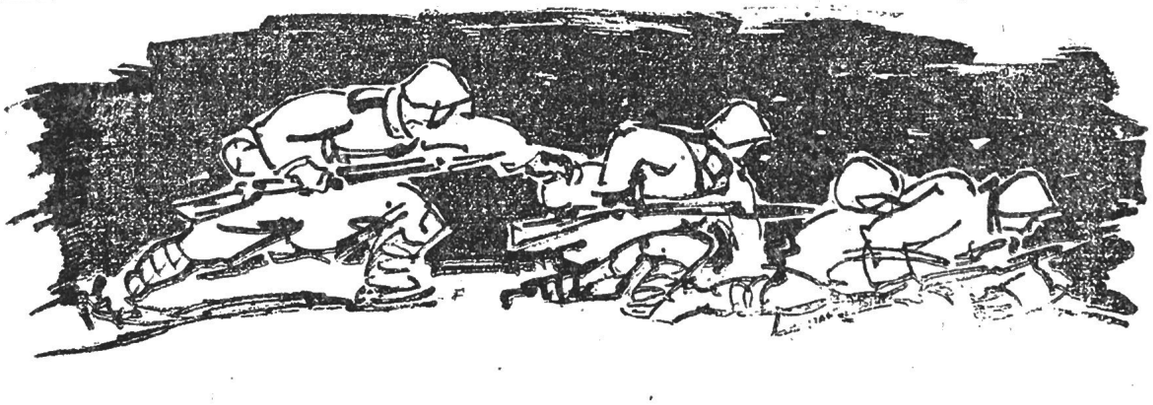

"Domnule Petrică, sînt unii aici care zic că ei sînt Arnăuţoii ! ..."

Din cele ce am aflat atunci de cei care ne informau, precum şi în anul următor, de la ciobanii din munte, lucrurile s-au petrecut astfel:

Faptul că noi căutam să ne întîlnim cu grupul fraţilor Arnăuţoi nu a rămas neştiut de securitate. Urmarea a fost că în căpăţîna vreunui şef securist a încolţit această idee isteaţă:"Banda lui Gavrilă nu se cunoaşte cu" banda" Arnăuţoilor nu se ştiu cum arată la chip. Formăm noi securitatea o echipă din băieţii noştri curajoşi se duc la munte, dau veste peste tot că ei sînt Arnăuţoii, banda lui Gavrilă aude vestea, se grăbeşte să se ducă să-şi întîlnească fraţii şi cum apar, pac- pac, gata, i-am lichidat. Zis şi făcut. Astfel a apărut la Sîmbăta de Sus o trupă de cinci bărbaţi şi o femeie, exact cîţi oameni erau în grupul Arnăuţoi. Au mărşăluit de la Mănăstirea Brîncoveanu la cabana Sîmbăta de sus. Erau îmbrăcaţi cît mai americăneşte posibil: cu scurte cu tot felul de fermoare, pantaloni bufanţi, bocanci cu măsele , arme sofisticate, ţigări străine şi alte lucruri "cosmopolite". Urcau de la cabană în fiecare dimineaţă, treceau dincolo de Fereastra Sîmbetii şi se aşezau pe un platou lîngă cărare, stînd de vorbă cu toţi cei ce treceau pe acolo; ciobani, turişti, mici negustori şi le spuneau că ei sînt fraţii Arnăuţoi şi că de vede cineva partizanii făgărăşeni să-i îndrepte spre ei, să se întîlnească. Seara coborau şi intrau, pe din dos, în cabana Sîmbăta. Lumea îi credea mai ales că vedea la ei lucruri străine: gume de mestecat , brichete pe care le dărulau trecătorilor. Aveau cu ei şi un aparat de radio cu care umpleau munţii cu melodii de la posturile apusene.

Noi, preveniţi de căpitanul mare, eram departe de Bîndea, nu aflasem de existenţa grupului impostor. Nu ştiu cum am fi reacţionat. Astăzi îmi permit să fiu ironic dar atunci, după ce colindasem atîta munţii în căutarea acestor fraţi nu ştiu dacă am fi dovedit suficientă prudenţă.

Ghionionul securiştilor a fost ca în regiune să vină şi adevăraţii Arnăuţoi şi un fecioraş, cioban din Nucşoara, să le spună:"Domnule Petrică eu de cînd mă ştiu te cunosc pe dumneata şi pe nenea Tomiţă, dar sînt aici la Bîlea unii care zic că îs dumneavoastră!

Arnăuţoilor, la început, nu le-a venit să creadă. S-au dus la locul cu pricina, i-au urmărit pe cei ce se dădeau drept alţii, i-au înconjurat şi i-au somat să se predea. Novicî în ale războiului de partizani securiştii au răspuns cu foc. Cinci din ei au fost ucişi, ofiţerul de securitate Bîrsan s-a predat. Arnăuţoii l-au anchetat şi cu un picior în spate l-au trimis la securitate să le spună să nu mai umble cu fleacuri d-astea. Securitatea s-a dus cu Bîrsan la Bîndea, au adus cadravele la Făgăraş, le-au mai "aranjat" ca să arate cît mai de compătimit şi pe doi l-au îngropat cu mare pompă şi fanfară, cu discursuri ameninţătoare că vor răsturna munţii şi-şi vor răzbuna tovarăşii. Apoi le-au pus steaua roşie la cap. Au adus cîteva regimente de securitate, au mobilizat activiştii de partid din regiune şi au pornit prin munţi să se răzbune. Şi cum în vremea aceea în munţi nu se aflau decît ciobanii, au început să-i adune la cabana Sîmbăta. Erau numai ciobanii de pe versantul sudic al munţilor, care urmau să coboare de ziua crucii, 14 septembrie; ciobanii de pe versantul nordic fiind coborîţi încă din 29 august. Au lăsat oile părăsite, au confiscat tot ce au găsit pe la stîni şi au început represaliile. La cabană au organizat schingiuirea , fără alegere, a tuturor ciobanilor. Unii au murit pe loc , pe alţii i- au luat la securitate. Nu era vorba să afle ceva de la ei, că era la mintea omului că Arnăuţoii nu aveau un loc stabil pe care să-l ştie ciobanii, ei, ca şi noi neavînd vara un loc permanent unde să stăm. A fost o răzbunare oarbă, ca să înspăiminte lumea, să nu ne mai ajute.

În anul următor, în muntele Dara, am întîlnit un cioban care scăpase cu viaţă. În toiul verii umbla îmbrobodit şi avînd dureri groaznice.Era din satul Corbi- Argeş, îl chema Ion şi avea mamă ardeleancă, din Breaza- Făgăraş, de-a Chirăuşului. El ne-a povestit ce s-a întîmplat la cabana Sîmbăta:" pe ceilalţi nu i-am cunoscut, dar pe unul îl ştiu. Îi din Gura Văii, avea prăvălie, lumea îl poreclea " jidanul" şi mi-a vîndut pe vremea foamei mălai încins. Tot cu bocancul mă lovea ăsta în cap, pînă n-am mai ştiut de mine". Aşa am aflat cu ce se ocupa consăteanul meu, activistul de partid Nicolae Han, care în anii următori a devenit spaima satelor pe vremea colectivizării. În prezent e un pensionar cuminte în Făgăraş, cu vilă luxoasă , cu copii aranjaţi, fiecare

* continuare în pag. a 13-a *

De ce ne-ai vîndut părinte ?

Era în anul 1951. În ciuda nenorocirilor mai speram să iernăm în munte. Dacă aduceam cîte două raniţe cu făină de grîu sau cu făină de porumb şi cu ce mai aveam poate reuşeam să ieşim din iarnă. Ne făcusem planul să mergem la Sîmbăta de Sus la o gazdă de încredere ca să ne ajute. Am îngropat mîncarea şi surplusul de bagaje într-o groapă pe care o mai folosisem, ne-am făcut semnul crucii şi am pornit în noapte. Bine că nu ne-am lăsat şi cojoacele, cum era aproape gata să facem, ca să fim mai uşori.

Bătea un vînt putérnic şi rece cu norii prelinşi pe pămînt şi cîteodată mizguia mărunt. Era atît de întuneric că abia ne vedeam unul pe altul. Şi mai era un bai mare: Gelu Novac se îmbolnăvise de gălbenare. Unde să mai căutăm un medic?Trebuia să ţină regim şi noi n-aveam nici măcar mîncare obişnuită, necum alimente pentru dietă. În drum spre Sîmbăta de Sus îmi vine în gînd preotul A. din satul pe lîngă care tocmai treceam. Om bătrîn, avea peste şaptezeci ,de ani şi singur. Îl cunoşteam de copil. La serbările şcolare vorbea frumos despre strămoşii noştri, dacii şi romanii. Despre noi românii spunea că sîntem un neam grozav ca nimeni altul. Mai ales noi făgărăşenii, urmaşii lui Negru- Vodă descălecătorul, cel care a pornit de pe meleagurile noastre şi a întemeiat Ţara Românească. Mă abăteam pe la dînsul de cîte ori treceam prin satul sfinţiei sale, prilej cu care părintele îmi dădea întotdeauna poveţe frumoase pe care făgăduiam să le urmez.

"Ce-ar fi să ne ducem la părintele A., să-l rugăm să ne dea nişte miere pentru Gelu", i-am spus lui Leu Haşiu, care-l cunoştea şi el pe preot. Ceilalţi s-au opus, iar Gheorghe Şovăială a găsit soluţia cea mai simplă. " Voi ştiţi să umblaţi la stupi. Duceţi- vă în stupină desfaceţi un stup, luaţi o ramă cu miere, închideţi stupul la loc mulţumiţi în gînd părintelului şi gata "Eu însă visător şi naiv, cum n-am reuşit niciodată să nu fiu, aveam nădejdi mai mari. Părintele, văduv, singur, fără copii şi obligaţii, va fi avînd atîta strînsură să ne umple raniţile şi să ne întoarcem repede înainte de a începe să ningă, spre a nu lăsa urme după noi. Aşa că m-am îndreptat singur spre casa părintelui. Am intrat în curte unde m-a întîmpinat un cîine prietenos cu toată lumea şi de aici în casă. Ceilalţi s-au adăpostit în stupină.

Părintele, numai în pijama, citea în pat. Ce cald şi ce plăcut era în casă ! Gutui aşezate pe poliţă înmiresmau odaia. Am bătut şi am intrat imediat să nu audă o servitoare bătrînă care îi făcea menajul preotului.

" Bună seara părinte!"

"Bună seara mi-a răspuns cam cu gura altuia părintele , de unde am înţeles că nu îşi mai aduce aminte de mine.

Poate vă mai aduceţi aminte de Ion Ogoranului din Gura Văii..."

" da ştiu te-am recunoscut de cum ai intrat", răspunse rece părintele. Primit astfel nu-mi mai găseam cuvintele.

Părinte, Gelu Novac, fiul profesorului Novac, este bolnav de gălbenare şi are nevoie de regim. Vă rog să-i daţi nişte miere".

" Cred ca-ţi greşit adresa, zise părintele, ridicîndu-se în capul oaselor.

"Părinte" am mai încercat eu... dar n-am mai putut continua căci aş fi izbucnit în plîns.

"Nu, nu mai spune nimic . Cu voi nu vreau să am nici o legătură. Aţi adus atîta nenorocire pe capul oamenilor, ca nişte blestemaţi ce sînteţi. Eu va trebui să mă duc să vă denunţ".

Puteţi face lucrul acesta , părinte?"

" Da, ierarhia bisericii a dat dispoziţii clare cu privire la voi" Şi zicînd acestea a început să se îmbrace.

" Ierarhia bisericii.... dar conştinţa dumitale de preot şi de român...."

" Eu ascult de superiorii bisericii..."

" Părinte mîine-i duminică; dumneata cred că-ţi dai seama ce va fi mîine în satul ăsta, dacă anunţaţi..."

" Nu-i vina mea, dacă se va întîmpla aşa. Trebuia să vă fi gîndit înainte de a veni la mine."

În adevăr trebuia să ne fi gîndit... Te las părinte cu conştinţa dumitale. Bună seara !"

Am ieşit afară la fraţi. " Să luăm o ramă de miere" am zis către ei." Preotul nu vrea să ne dea".

Spre surprinderea noastră în lăzi nu se găseau albine. În toţi stupii preotul A. depozitase făină . Ingenioasă metodă găsise părintele de a-şi ascunde alimentele de cei de la primărie ce veneau în control.

" Luaţi şi făină" am zis. În timp ce ne străduiamsă umplem o traistă cu făină, părintele îmbrăcat cobora treptele cu bastonul în mînă şi se pregătea să iasă pe poartă.

I-am ieşit înainte:"Părinte nu ne băga în păcat, întoarceţe îndărăt!". S-a speriat n-a zis nimic şi s-a întors în casă.

Ca să nu ne poată lua urma cu cîinii, nu ne-am mai întors prin grădină ci am ieşit în uliţă am mers pînă la hudiţa morii şi am pornit pe lunca rîului pe pajişte, să nu lăsăm urme. După cele întîmplate nu mai putea fi vorba să mergem la Sîmbăta, ci trebuia să ne îndepărtăm cît mai repede de acest loc primejdios. De abia ne îndepărtasem cîţiva kilometri, cînd am şi auzit pe drumul Sîmbetei huruitul sinistru al camioanelor securităţii. Se grăbise părintele. După cum am aflat mai tîrziu, ar fi declarat că ar fi ieşit pe fereastră. Desigur nu a spus securităţii că ne-a avertizat că o să ne denunţe.

Satul a fost înconjurat de trupele de securitate şi dimineaţa a început un contro. sistematic de la casă la casă. Pe semne părintele a spus şi că i-am cerut miere, fiindcă stuparii din sat au fost chinuiţi să spună cui au dat în ajun miere. Negăsind nimic convinşi fiind că cei la care eram ascunşi se găseau la biserică, securiştii s-au dus la biserică, au scos afară copiii , i-au dus în cimitirul apropiat, i-au legat de cruci şi i-au bătut cu sălbăticie să spună cine a fost în seara precedentă la părinţii lor acasă. Dealtfel toată iarna, stuparii din satele regiunii au fost anchetaţi, bănuind că noi continuăm să căutăm miere. Ce fel de liturghie va fi făcut părintele în duminica aceea?

Ce era în sufletul nostru? Era mai întuneric decît în noaptea aceea cu vînt şi ploaie măruntă de noiembrie. Am făcut socoteala zilelor şi am găsit că fusese noaptea Sfîntului Andrei. Sărace Apostol Andrei, care ai predicat şi pe la noi! Credinţe cu rădăcini ce se pierd în negura timpului susţin că în noaptea Sfîntului Andrei, la crucile de hotar şi prin locuri pustii umblă strigoii. Iată că nu era o credinţă lipsită de temei.

Într-adevăr, opt strigoi blestemaţi şi de biserică şi de oameni umblau noaptea prin pustii. Se zice că strigoii nu rostesc un cuvînt. Nici noi nu schimbam vreo vorbă.

Ion Gavrilă

EI NU NE VOR IERTA

Greşeala mărturisită este pe jumătate iertată, ne spune o zicală românească. Iertarea este o însuşire a creştinului.Principală. Nu putem iubi fără să iertăm şi nu ne putem numi creştini fără iubirea de aproapele nostru. Dacă nu am şti să iertăm , rugăciunea către Tatăl nostru şi-ar pierde mult din semnificaţie. Sfînta Scriptură ne arată că ne sînt la îndemînă două motive de fericire, cu plata în ceruri: blîndeţea şi milostenia (predica de pe munte; Matei 7(1 -12).

Poporul român este un popor generos, iertător.

Ei nu cunosc iertarea pentru că nu sînt creştini. Ei nu ne vor ierta.

Din "a nu fi creştin" ei şi-au ţesut laude şi s-au laureat.

Ateismul le-a împietrit sufletul şi un suflet care nu a cunoscut roua lacrimei nu ştie să ierte.Ei nu ne vor ierta.

Jilţurile moi şi adînci le-au rafinat sălbăticia iar îmbuibarea, pe fundalul înfometării cumplite a "celorlalţi", i-a îndepărtat chiar şi de conceptul de om. Faptul că o vorbă de-a lor scrisă sau numai spusă- ne putea trimite în iadul fără speranţă al ocnelor, le-a dilatat întratît personalitatea încît se socoteau"aleşi" iar dispreţul lor pentru noi era pe cît de nejustificat, pe atît de ucigător. Ei nu ne vor ierta.

Şi cum ne-ar putea ierta dacă iertarea nu a fost prevăzută în pactul lor cu diavolul şi pactul nu a fost încă reziliat?

Ei, acum, nu ne mai leagă, nu ne mai bat, nu ne mai pun pentru gînd -cătuşe. Dar nici nu ne pot iubi. Prin colţuri negre de suflet negru, încă mai dăinuie ideea neagră că " poate nu-i totul pierdut" şi atunci cum să ne ierte?

Iar cînd se mai găseşte cîte o armă, fie ea ruginită, peste fostul terţionar să o mîngîie cu privirea doar, fără a-i da întrebuinţare? El nu este o fire contemplativă şi singurele lui momente de contemplaţie i le inspiră victimă fără cunoştinţă. Acum înţelegeţi de ce ei nu ne vor ierta?...

Dacă vă simţiţi apăsaţi de vreo vinovăţie, dacă trecutul vă aduce în prim planul coonştinţei vreo faptă pe care aţi fi vrut să o uitaţi , a cărei amintire vă amărăşte pînă la cutremurare (Doamne! ce bine ar fi fost de n-ar fi fost!), atunci mărturisiţi- o fără ezitare: nu cred că mai aveţi prea mult de pierdut.

În schimb aveţi şansa de cîştig real fiindcă uşurîndu-vă sufletul îl scutiţi de o nefericită şi chinuitoare obsesie. Cei din jur poate că vă vor găsi explicaţii în jocul circumstanţelor şi vă vor întinde încă odată mîna.

Şi mai este ceva foarte important: faceţi ca arma din mîna celui ce vrea să se facă din nou temut, amenînţîndu-vă, faceţi ca această armă pe care el o crede infailibilă, să nu mai ea foc.

Scuturaţi-vă de frică şi de prejudecăţi, gîndindu-vă la cei care au înfruntat cu curaj moartea în temniţă sau în război. Nu credem că încercarea voastră este mai grea. Nu vă constituiţi încă o dată victime. Mărturisiţi-vă păcatele. Începeţi în faţa duhovnicului şi sfîrşiţi - cu fruntea sus - în faţa fraţilor voştrii, oamenii.

Şi ţineţi minte: "ei" nu ne vor ierta....

Ion Paraschivescu

Gîndurile unui profet

Succesiunea cuvintelor se obţine după alte legi decît cele ce aşează fiinţele unele în spatele altora. Există o necongruenţă ierarhică între gradarea nuanţelor şi ceea a sensurilor. Căci una înseamnă să-ţi trimiţi vorbele înainte , şi alta să păşeşti după ele. Alexandr Soljeniţîn se întoarce în Rusia, Dar se întoarce oare acasă? O face, sperînd, încă, într-o regenerare morală sau vine doar să-şi caute locul de veşnică odihnă într-o lume ce lucrează febril pentru propriul ei dezastru?

Regizorul Stanislav Govorukhim care a petrecut Paştele la Vermont şi a realizat un documentar despre viaţa marelui scriitor; în ipostaza sa americană, dă preţioase amănunte despre autor şi monumentala operă la care lucrează:" Roata Roşie", nici ei nici Natalia Soljeniţîna , soţia scriitorului, nu ştiu sau nu vor să ne spună încă, la ce se întoarce exilatul?

Aflăm din presă că Sovietul oraşenesc Moscova a decis să-i restituie lui Alexandr Soljeniţîn vechea sa locuinţă din care a fost arestat la 12 februarie 1974.

Din acest motiv, şi din altele , găsim oportun să publicăm un fragment din scrisoarea adresată de celebrul scriitor, la 5 septembrie 1973, conducătorilor Uniunii Sovietice, în traducerea lui Ion Paraschivescu.

" De multă vreme deja , totul în ţara noastră se sprijină nu pe vreun avînt ideologic anume ci doar pe calculul material şi pe docilitatea supuşilor, o ştiţi perfect. Astăzi această ideologie nu face decît să vă slăbească şi să vă încătuşeze. Ea încurcă întreaga viaţă a societăţii, mintile , vorbirea, radioul, presa cu minciunile ei învechite.Da, cu minciunile ei. Cum ar putea o mortăciune să ne facă să credem că trăieşte dacă nu născocind minciuni? Totul este înămolit în minciună şi toată lumea o ştie(....)

" Această minciună generală impusă , obligatorie, este aspectul cel mai cumplit al existenţei oamenilor din ţara voastră . Este ceva mai rău decît toate nenorocirile materiale , mai rău decît absenţa oricărei libertăţi cetăţeneşti. Şi întreg acest arsenal de minciuni , care nu foloseşte în nici un chip stabilităţii statului nostru , este tributul plătit ideologiei: tot ceea ce se întîmplă trebuie legat de această ideologie moartă care încă se agaţă cu ghearele, dar aceasta cu siguranţă pentru că statul nostru, din obişnuinţă, din inerţie, prin tradiţie, se cramponează încă de ea , de această doctrină mincinoasă , de greşelile ei cu multiple ramificaţii. Ea , ideologia, este aceea care, pentru a supravieţui, are nevoia să-i pună după gratii pe cei care îndrăznesc să gîndesc altfel, Pentru că , la drept vorbind, o ideologie mincinoasă nu poate răspunde protestelorşi respingerilor întemeiate decît cu armele şi cu închisoarea.

" Înlăturaţi această ideologie învinsă ! N-are decît, întocmai ca un nor ameninţător sau ca o epidemie, să piece din ţara noastră!(....)

Eliberîndu-ne de ea , vom fi eliberaţi de necesitatea de a ne umple întreaga viaţă cu minciuni. Scoateţi de pe noi această buleandră jegoasă , îmbibată de sudoare, pe care este deja atîta sînge încît nu mai permite trupului viu al naţiunii să respire! Ea este răspunzătoare de tot acest sînge vărsat, de sîngele a 66 milioane de oameni(....)

"Eu nu vă propun nicidecum să recurgeţi la alte extreme , să urmaţi sau să interziceţi marxismul, nici măcar să aduceţi argumente împotriva lui(în curînd nimeni, de lehamite , nu va mai discuta despre aşa ceva). Vă propun doar să vă eliberaţivoi înşivă de marxism şi să vă salvaţi în felul acesta structura statală şi întregul vostru popor...

A Soljeniţîn

Scrisoare către conducătorii Uniunii Sovietice
(5 septembrie 1973)

În atenţia cititorilor noştri

În legătură cu articolul intitulat Unguro- Valahia (II), apărut în nr. 7/15 al revistei " Puncte Cardinale ", sub semnătura domnului Constantin Iorgulescu , ne simţim datori să facem următoarele precizări:

1 Punctul de vedere exprimat în articol aparţine strict autorului, iar nu întregului Colegiu redacţional.

2. În principiu , ca revistă creştină şi independentă , considerăm că diversitatea unor puncte de vedere , atîta vreme cît sînt susţinute cu onestitate, nu trebuie să alarmeze pe nimeni.

3.Considerăm că a judeca un autor sau o publicaţie pin prisma unui singur text sau a unei singure idei este un act de reducţionism naiv , o regretabilă pripă morală şi intelectuală.

COLEGIUL REDACŢIONAL

O PRIVIRE MAI ATENTĂ SPRE SECUI

Toţi, români şi străini, sub regimul comunist au îndurat toate nedreptăţile , cîte decurgeau din aberanţa sistemului. În cele de mai jos vreau însă să vă vorbesc de acea populaţie de la noi aşezată în cotul Carpaţilor , pe teritoriul fostelor judeţe Ciuc , Trei Scaune , Odorhei şi o parte din Mureş : Secuii. Ea e o populaţie amestecată , în mare parte cu români, ce trăiau alături de ea . Această populaţie este nemaghiară , vorbeşte de limba maghiară dar e de alt neam, are alt trecut decît ungurii, altă istorie, alt ethos ; maghiară îi e numai limba . Ei bine , această populaţie vrednică , de religie catolică , calvină unitariană şi în foarte mică parte, ortodoxă , a fost profund lovită , în această epocă , în mîndria ei în sentimentele ei naţionale , în ideea ei de popor separat de unguri; a fost uitată ca să zic aşa , ca neam deosebit de cele care o înconjoară .

În ignoranţa lor profundă , şi-n aroganţa pe măsura prostiei, conducătorii comunişti n-au ştiut sau au uitat de această naţie. Ei nu au mai vorbit la noi decît de " români , maghiari, germani,

sîrbi, şi alte naţionalităţi conlocuitoare."Pe secui i-au ignorat cu desăvîrşire. Dar ei au avut în istoria Ardealului, în multe momente, atitudini dîrze , comportări viteze , fapte glorioase, fie împotriva nemeşilor unguri asupritori, fie împotriva stăpînirii austriece care , la 1865, a ridicat voievodatul Ardealului la gradul de "mare principat"; s-au ridicat şi împotriva ungurilor cînd au anexat , în 1867, Ardealul la Ungaria. Aceste atitudini îi aşează într-o poziţie onorabilă în rîndul popoarelor din regiune , în faţă tuturor celor care i-au cunoscut . Deşi ei au dreptul să se bucure de o atenţie deosebită din partea noastră , cu atît mai mult cu cît sînt , în mare parte , români deznaţionalizaţi , lucrul acesta nu se face şi nu s-a făcut. În zadar s-a atras atenţia conducerii comuniste ea nu a vrut să audă , urechile ei au fost închise , înţelegerea ei obtuză .

În zadar s-a strigat conducătorilor comunişti de la noi: Amintiţi-vă de istorie , secuii sînt una dintre cele trei naţiuni semnatare ale actului *UNIO TRIUM NATIONUM*, ei nu trebuie neglijaţi , nu au dreptul să fie consideraţi ca naţiune aparte, aşa cum s-au manifestat de-a lungul istoriei. Dar s-a strigat surzilor. Astfel igniţi, ce puteau face decît să se îndrepte spre unguri cu care aveau în comun limba.

Într-o perioadă atît de mare de neglijare, unii secui au început să uite că sînt secui şi nu unguri. Unele denumiri de localităţi , " Tîrgul Secuiesc", le mai amintesc de trecutul lor pe care ungurii, din anume interese lesne de înţeles, ar prefera ca ei să-l uite de tot .

În 1940, după ocuparea Ardealului de Nord , ungurii s-au purtat mai atenţi, mai curtenitori cu secuii. Horthy Miclos, regentul Ungariei, şi-a îmbrăcat soţia în costum de secuiancă şi ca să-i măgulească pe secui s-a plimbat cu ea prin toate ţinuturile secuieşti. Mai apoi însă , cînd secuii au intrat în parlamentul maghiar, ungurii n-au întîrziat să-şi manifeste dispreţul faţă de ei, deşi nu li s-au dovedit cu nimic superiori şi dacă-mi aduc bine aminte , pe jumătate dintre parlamentarii secui, după certuri aprinse, i-au dat afară din parlament.

Astăzi cu o conducere nouă , multe la noi ar trebui să se îndrepte , printre acestea să se facă mai multă dreptate secuilor. E cazul să li se dea mai multă atenţie , să fie trataţi ca popor separat , aşa cum de fapt au fost şi sînt . E dreptul lor şi noi trebuie să le recunoaştem acest drept.

Pr. Nicolae Grebenea

"Domnule Petrică, sînt unii aici care zic că ei sînt Arnăuţoii ! ..."

* urmare din pag. a 12-a *

cu vila şi maşina lui. Pe Ion din Corbi, cel , ce umbla în dricul verii legat la cap, nu l-am mai întîlnit în anii următori, murise. Copiii lui? Dar cine mai are grijă de copiii unuia care a ajutat luptătorii din munţi? De vor fi trăit şi vor cîştiga şi ei pînea de toate zilele ca slugi la cei de pe vremea respectivă s-au aranjat îmbogăţindu-se prin jaf şi schingiuire. Campania de represiune în munţi nu a durat mult. După o săptămînă s-au retras; activiştii s-au dus la treburile lor, iar un regiment de securitate a fost cantonat la poligonul militar Cincul Mare. Cine au fost ceilalţi securişti în afară de Bîrsan, care s-au dat drept Arnăuţoi? Unul se zice că a fost tot un ofiţer de securitate, pe nume Băiş. Despre ceilalţi mai mult s-a zvonit. Se pare că unul a fost un proaspăt învătător de lîngă Braşov, originar din Lisa. Într-o zi familia s-a trezit cu o maşină a securităţii cu un sicriu sigilat în care susţineau aducătorii se afla învăţătorul,mort.

Şi bieţii oameni au înmormîntat un sicriu în care nici nu ştiau ce se află.Dacă întradevăr în sicriu se afla învăţătorul ucis de către cei din munţi, la care se dusese cu gînduri viclene, tragedia e şi mai mare fiindcă fratele lui era omul nostru de sprijin, la care am stat. E vorba de Paler, şi el tot învăţător, în acelaşi sat.

Ion Gavrilă

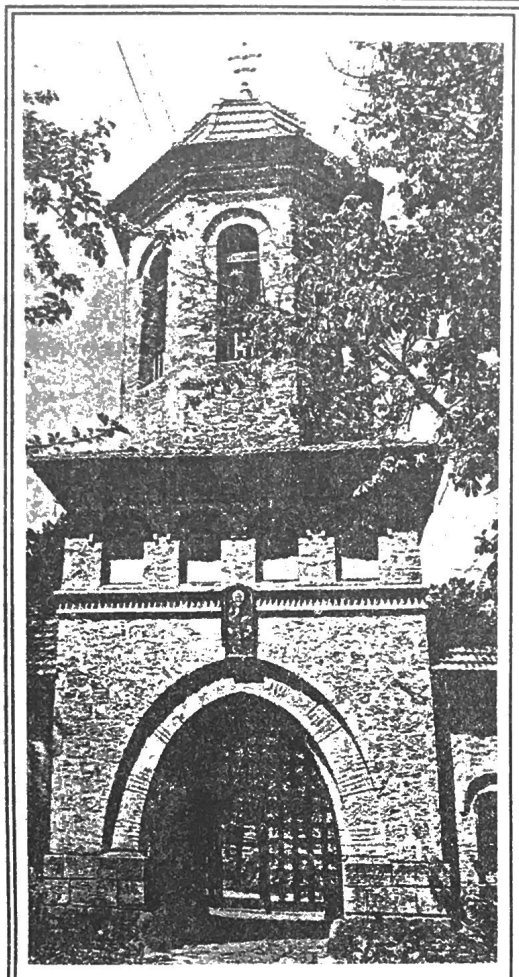

Clopotnița bisericii din satul Cuhurești – Basarabia

SINGURA ȘANSĂ

Am suportat cu toții, în ultimele patru decenii, dar mai ales în anii dictaturii ceaușiste, teriflanta propagandă comunistă, care prin canale multiple și drăcești invada conștiințele copiilor, tinerilor, adulților, bătrînilor, făcîndu-ne încetul cu încetul să deosebim din ce în ce mai greu succesul de dezastru, inteligența de imbecilitate, valoarea reală de farsă, într-un cuvînt adevărul de minciună.

Nu cred a greși, dacă socotesc că dezastrul națiunii noastre are drept cauză principală răspîndirea în proporții de masă, a bolii sufletești și intelectuale pe care marele romancier și moralist englez ***George Orwell*** o numește, în celebrul său roman, "1984" (scris în anul 1947), "double thought" (dubla gîndire). Dubla gîndire înseamnă de fapt distrugerea valorilor și pulverizarea conceptului de adevăr.

Dubla gîndire obligă pe cetățenii statului Oceania, imaginat acum 45 de ani de Orwell, să creadă în lozinci aberante ca următoarele: *"Războiul este pacea", "Libertatea este sclavie", "Ignoranța este forță"*, întreaga lor viață fiind stăpînită de minciună, ură, violență și teroare.

Ororile săvîrșite de torționari, după puciul comunist din 30 decembrie 1947, care a dus la abdicarea forțată a regelui Mihai I (1940-1947) și proclamarea "Republicii Populare Române, la Suceava, Pitești, Gherla, Tîrgușor și Canalul Dunăre-Marea Neagră (între anii 1948-1952) depășesc chiar previziunile lui Orwell. Prin torturi fizice și morale de neînchipuit, călăii urmăreau să obțină de la victimele lor negarea celor mai sfinte valori în cultul cărora fuseseră educați de familiile și de dascălii lor: DUMNEZEU, PATRIA, REGELE, familia, prietenia, demnitatea, democrația, munca, adevărul. Torționarii au încercat, în cei patru ani de "acțiune"(1948-1952), să "reeduce" cîteva mii de studenți, muncitori, elevi, țărani și intelectuali deținuți politici în pușcăriile comuniste.

Cred că principalul obiectiv în sinistrul "experiment Pitești" era "reeducarea" victimelor în spiritul dublei gîndiri în sens orwellian, adică al pierderii complete a personalității și a busolei valorilor.

După consolidarea poziției sale de dictator, imediat după 1970, Ceaușescu-ajutat de acoliții săi- a pornit o nemiloasă acțiune de răspîndire a "sindromului" dublei gîndiri, practic în întreaga societate românească. Este vorba de o veritabilă boală mintală colectivă, caracterizată prin ruptura dintre gîndire, exprimare și acțiune. Cu mijloacele de propagandă care ne sînt cunoscute (mai ales prin intermediul Radioteleviziunii Române, aservită Puterii), dar și cu concursul unor intelectuali corupți, s-a ajuns la situația în care minciuna, lingușirea, delațiunea, impostura să cuprindă ca o oribilă caracteră milioane de oameni. Deveniseră cu toții bolnavi mintali, iar boala se numea, cum spune Orwell, "double thought"...

Ca elev, student și apoi ca profesor, am suferit împreună cu ceilalți "colegi" de generație primele lovituri "științific" organizate, începînd cu anul 1971 (cînd a fost declanșată "revoluția mini-culturală"), pentru distrugerea morală a poporului român, prin "experimentul Pitești" generalizat la nivelul întregii țări, bineînțeles cu unele adaptări și "perfecționări" de mijloace.

Atunci cînd speranța începuse să slăbească chiar și în sufletele celor mai tari dintre noi, acum doi ani și jumătate, s-a produs MIRACOLUL. Sănătatea mintală și sufletească a tineretului a învins principiul, "sindromul" dublei gîndiri, tineretul optînd pentru valorile perene ale țării, ale umanității, refuzînd spontan să mai suporte minciuna instituționalizată.

Pentru noi, cadrele didactice, există o ultimă șansă de a putea fi utili României care renaște: să rupem cu trecutul comunist și să ne angajăm cu sinceritate în educarea tinerilor în spiritul democrației și credinței și să extirpăm din noi, cu curaj, tot ceea ce înseamnă dublă gîndire. Să le oferim tinerilor toate cunoștințele și experiența noastră. Să ne ferim de carierism, oportunism și impostură și să luptăm împotriva minciunii, dezinformării, diversiunii, pentru reinstaurarea monarhiei constituționale, singura cale de ieșire a țării din marasmul neocomunist (patronat de ultimul președinte-comunist din Europa, securisto-leninistul Ion Iliescu).

Procesul comunismului este singura noastră șansă de reabilitare ca generație, de ieșire a țării din labirintul criptocomunist. Să nu o pierdem! Fie ca Dumnezeu să ne vindece de "sindromul" dublei gîndiri și să ne călăuzească pe drumul greu al redevenirii noastre. Să-L ajutăm în lucrarea Sa, prin propria noastră străduințe, prin înțelepciune, prin iertare și dragoste. Și la nevoie, prin sacrificiul nostru, dedicat generațiilor viitoare.

Profesor Ioan EȘAN

O STAFIE PĂRĂSEȘTE EUROPA...

Dora Mezdrea

Probabil că dacă marxismul și-ar fi propus să fie doar o doctrină economică ar fi avut unele șanse să supraviețuiască. Cum însă, rezultînd din cristalizarea cîtorva secole de frămîntări, aceasta a luat forme și veleități care vor să se substituie unei religii, pieirea e inevitabilă. Nu doar pentru că stabilește norme și legi care pot fi, la o adică, abolite (norme etice inverse, ca de exemplu ura), dar își asumă și un mit primordial al omenirii, cel al Vîrstei de Aur , plasat nu la începutul, ci la sfîșitul creației, acordînd rolul "Celui ales" proletariatului. Omului istoric (Mircea Eliade - "Mitul eternei reîntoarceri"), celui care trăiește în istorie și care este în măsura în care se creează pe sine însuși în istorie, îi lipsește orice coordonată transcendentă, trăiește în disperare și nesiguranță, căci trăiește în afara lui Dumnezeu. Și în afara lui Dumnezeu nu există libertate.

Libertatea iluzorie pe care o oferă marxismul omului este aceea de a face istorie iluzorie, căci istoria, atunci cînd nu se face singură, este făcută " de un număr mereu mai restrîns de oameni care, nu numai că interzic maselor de contemporani să intervină direct sau indirect în istoria pe care ei o fac (sau pe care ei o face) dar mai dispun în afară de asta de mijloace suficiente pentru al obliga pe fiecare individ să suporte pe seama lui consecințele istoriei" (Eliade op. cit, pe. 114).

Cît ne-a costat pe noi, românii, această iluzie că am putea interveni în istorie, o mărturisesc gropile comune cu care comunismul a împînzit țara. A trebuit să traversăm coșmarul comunismului ca să înțelegem - încă nu toți, din păcate - că "teroarea istoriei" nu se poate accepta și nici explica prin teoria marxistă a "luptei de clasă"; au trebuit zeci de ani de teroare ca să înțelegem că promisul paradis terestru al lui Marx este o himeră și că nimic nu poate justifica această teroare. "Ce consolare găsim în a ști că suferințele a milioane de oameni au permis revelația unei situații - limită a condiției umane, dacă dincolo de această situație-limită nu este decît neantul? se întreba Eliade în același eseu(p.117). Evident, nici una. În îndelunga lui istorie, omul a îndurat atrocități- e adevărat, nu comparabile cu cele ale comunismului- cu credința că dincolo de acestea există un sens. Există o "intenție transcendentă". Creștinul a știut că suferința lui are un sens, chiar dacă acesta îi scapă, pe care Dumnezeu, însă, îl cunoaște.

Deposedînd omul de credința în Dumnezeu, luîndu-i acestuia conștiința sensului existenței sale pe acest pămînt(omul, creație a lui Dumnezeu, după chipul și asemănarea Acestuia), substituind valorile eticii creștine cu non-valori, marxismul aruncă ființa umană în haosul și neputința unei creațiuni ivite la întîmplare, operă a "evoluționismului", al cărei rost pe pămîntul acesta este acela de a-l urî pe aproapele său și de a-l distruge dacă nu-i împărtășește opțiunile, de unde pînă atunci el trăise în legea iubirii aproapelui. Marxismul îi oferă omului posibilitatea să "facă istorie", mai precis să-și vîneze "dușmanii de clasă", să-i aplaude pe conducători și să fie primul demolator al ființei sale spirituale. În locul mîntuirii și al vieții de dincolo marxismul îi oferă omului speranța într-un paradis terestru pe care, pentru a-l cuceri, trebuie să treacă, iarăși contra poruncilor, prin crimă. Paradis care, se va vedea pînă la urmă, va fi doar unul al șefilor, omului de rînd rămînîndu-i foamea, frigul și frica. Din fericire, omul de rînd nu l-a pierdut pe Dumnezeu și aș insista aici cu o vagă intenție polemică față de propovăduitorii "stîngii" să pun astfel problema: românii au rezistat asaltului comunismului pentru că au crezut în Dumnezeu, iar nu comunismul a prins la români datorită profundei lor credințe în Dumnezeu, datorită ortodoxismului lor funciar, care i-ar fi îndemnat la resemnare și la pasivitate.

Ce ne facem însă cu cei la care marxismul a prins și pe care-i vedem zi de zi în jurul nostru, adesea în cele mai înalte scaune, dirijînd "lupta de clasă" cu o mînă și făcîndu-și cu cealaltă cruce? Convertirea lor peste noapte la acest gest nu înșală pe nimeni: creștinul autentic se cunoaște nu după faptul că-și face cruce, ci după aceea că se conduce după legile lui Dumnezeu.

În concluzie, există cel puțin trei motive pentru care marxismul nu se poate salva:

1. Îndepărtarea omului de Dumnezeu, substituirea acestuia cu o autoritate terestră, de unde s-a și putut trage concluzia că totul este posibil.

2. Eșuarea promisului paradis terestru-capătul luptei pentru instaurarea comunismului mondial- în mod lamentabil, în crimă.căci instaurarea acestui "paradis" presupune, în viziune marxistă, eliminarea violentă a celor ce se opun și a celor care gîndesc altfel.

3. Ignorarea sensului lumii acesteia ca spațiu și timp acordat fiecăruia pentru propria mîntuire. Atrăgîndu-l pe om în "istorie", marxismul îl îndepărtează nu doar de Dumnezeu, dar și de menirea lăsată omului pe acest pămînt.

Marxismul a intrat, iremediabil, în declin. Mai devreme sau mai tîrziu va dispărea complet. În Europa, toate formațiunile inspirate de marxism, indiferent dacă-și spun social-democrate sau socialiste, sînt în scădere de popularitate. Din Scandinavia în Belgia socialiștii pierd teren; același lucru se întîmplă în Italia, în Germania, ca să nu mai spunem de Franța, unde căderea acestuia este însoțită de scandal. Iar în Marea Britanie laburiștii, cu zestrea lor socializantă, au fost definitiv înfrînți de conservatorul John Major. Deși partidele de stînga încearcă terapii de salvare prin debarasarea de balastul ideologic, e prea tîrziu; iar estul Europei, care a dus pînă la ultimele consecințe experimentul socialist, este un semnal de alarmă pentru cei ce ar îndrăzni să salveze ceva din moștenirea marxistă.

În secolul XXI lumea va intra despărțită de nefastul semn al secerei și ciocanului, poate nu complet vindecată, dar, în orice caz, sub semnul vindecător al crucii.

DEBUSOLARE?

Socotind că poporul român, la ora actuală, este destul de debusolat, dl. Doru Braia n-a mai avut liniște sufletească în domiciliul său din Germania (socotind poate că acolo și-a putut procura o busolă mai bună decît cele fabricate în România) și a venit în țara sa natală spre a ne da indicații prețioase asupra unghiului de marș pe care trebuie să ne angajăm politica românească. S-ar putea, cel puțin așa rezultă din interviul publicat în Baricada de domnii Berindei și Antonie, că în mod deosebit l-a deranjat liniștea, existența Mișcării pentru România (M.P.R.) în frunte cu Marian Munteanu, dat fiind că această mișcare este orientată ideologic spre creștinism și naționalism.

"Politologul" Doru Braia dă indicații prețioase

Acest domn Doru Braia merge cu aroganța-i bine cunoscută de a include M.P.R. într-un naționalism caragialesc, fără a-și pune întrebarea dacă nu cumva contradicțiile și denaturările, care abundă în interviul Domniei Sale, concurează cu cele ale unui personaj, de asemeni caragialesc, pe nume "conu Leonida". Aceasta în cazul că le comite din naivitate, altfel mintea ne-ar duce către Farfuridi, Brînzovenescu sau alți șarlatani politici de care, din păcate, România nu a dus lipsă nici în trecut, după cum nu duce lipsă nici astăzi.

În această ordine de idei, iată una din afirmațiile nostime ale dlui. Doru Braia: "Eu nu mi-aș permite să contest convingerile politice nici măcar a unei persoane din 23 milioane; dacă o singură persoană este un social democrat convins, înseamnă că social democrația este potrivită națiunii române". Și tot în cadrul aceluiași interviu **"politologul"** (se pare că aceasta este o specie care proliferează îngrijorător în România de azi) Doru Braia afirmă, referindu-se la M.P.R.: "Avem de a face cu o formație de care trebuie să ne ferim. Atîta timp cît un partid nu este în stare să dea dovadă de coerență organizatorică și se refugiază în structura bisericească, înseamnă că este ceva superficial". Iată cum dl. Doru Braia, care nu-și permite să conteste convingerile unui social democrat, chiar dacă acesta ar fi unicul reprezentant al social-democrației în România, își îngăduie în schimb să conteste convingerile unei formațiuni politice închegată, așa cum este Mișcarea pentru România, pretinzînd în același timp, cu o mină inocentă, că din punct de vedere politic Domnia Sa este "independent". Și perle de acest gen găsim destul de multe în interviul din Baricada, dl.Braia dovedind că posedă o bogată colecție de "panseuri politice" cu care ține să-și epateze interlocutorii.

Dar interviul dlui.Doru Braia conține și unele afirmații îngrijorătoare, care invită la meditație. Așa de pildă, Domnia Sa afirmă că politicienii occidentali, dîndu-și seama că trebuie să se păstreze în procesul de producție, o anumită proporție în dozarea cu forță de muncă străină, recrutată din rîndul emigranților, **tolerează** curentele naționaliste pentru ca prin intermediul lor să pipăie pulsul populației față de această categorie de muncitori. Privind cu lupa conținutul acestei afirmații, sîntem îndreptățiți să ne manifestăm cîteva nedumeriri legitime. Oare democrația care funcționează în Occident este tot una, în lumina spuselor dlui.Braia, cu **"democrația"** pe care noi o privim ca un model demn de urmat, dacă în cadrul ei mișcările naționaliste sînt tolerate de politicieni doar pentru ca prin intermediul lor să se poată cunoaște reacțiunea populației băștinașe față de emigranți? Și dacă lucrurile stau astfel, cine sînt de fapt acești politicieni care au puterea de a tolera sau a nu tolera mișcările naționaliste după cum le dictează interesele? Nu cumva sînt ei constituiți într-o **organizație ocultă** cu putere de decizie dincolo și deasupra a ceea ce omul de rînd socotește că ar trebui să se decidă în spiritul adevăratei democrații, aceea pentru care, cu bună credință, și-a dat votul? Iar dacă într-o anumită conjunctură politică nu ar mai fi necesară testarea atitudinii populației față de emigranți, acești politicieni, despre care vorbește dl.Doru Braia, nu-și vor utiliza oare puterea de care dispun, interzicînd existența mișcărilor naționaliste?

În calea îndeplinirii planurilor oculte ale acestei categorii de politicieni a căror portavoce, se pare că dl.Doru Braia vrea să fie, se opun două realități greu de înlăturat: **Specificul național** și **Spiritualitatea creștină**. De aceea, cînd este vorba de naționalismul românesc, dl.Doru Braia îl consideră ca fiind un fenomen demodat, retrograd, xenofob și izolaționist, cu primejdioase implicații negative pentru viitorul politic al României. Dar mai periculoasă se pare situația în care neamul românesc s-ar integra și ar trăi cu intensitate spiritul ecumenicității creștine. Domnia Sa acceptă creștinismul, dar numai ca pe o problemă strict personală, într-o lume atomizată în care fiecare individ își are Dumnezeul său. De îndată însă ce creștinismul este trăit și practicat în comunitate, el devine periculos, fiind manifestarea unui spirit îngust, inadecvat orientării lumii contemporane.

Față de acest mod de a gîndi îmi permit să-l întreb pe dl.Doru Braia: Ce consideră Domnia Sa că este permanent valabil , dincolo de scurgerea timpului? Prostia omenească, poate ar fi răspunsul.

*

Nu știu, domnule Braia, ce reprezintă pentru dumneata luptele duse de-a lungul veacurilor de neamul românesc pentru apărarea ființei și credinței sale, despre care probabil ai aflat cîte ceva, răsfoind cărțile de istorie în timpul școlii. Este bine însă să se știe că astăzi se pune, cu aceeași acuitate ca și în trecut, problema apărării identității neamului românesc în fața unor tendințe agresive mult mai subtile și mult mai perfide. Față de această realitate, este oare oportun a propovădui renunțarea la apărare în fața acestei agresiuni?

Fără să fie nevoie de sofisticate analize politologice, devine din ce în ce mai clar pentru oricine este preocupat de viitorul României că, la ora actuală, în spațiul românesc își dispută întîietatea două tendințe agresive, deopotrivă de primejdioase: **Imperialismul rusesc** și **Mondialismul iudeo-masonic**. Ambele au lovit în trecutul apropiat cu toată cruzimea în naționalismul autentic românesc și probabil vor mai lovi.

Din fericire pentru România, prima tendință se află în derivă. A doua este însă în ascensiune. Ea încearcă, aidoma unui cîntec amăgitor de sirenă, să pregătească psihologic popoarele pentru Statele Unite ale Europei în care naționalismul nu și-ar mai avea rațiunea de a exista. Cînd vom vedea popoarele mari ale Europei renunțînd la specificul lor național, cînd vom vedea poporul evreu trăind într-o dulce armonie și în deplină comuniune cu popoarele arabe, atunci în mod evident și naționalismul românesc își va pierde rațiunea de a exista. Atunci, probabil va fi, conform viziunii creștine, o turmă și un păstor.

*

Naționalismul fundamentat pe trăire creștină nu poate fi xenofob, domnule Braia. El respectă specificul național al celorlalte popoare atîta timp cît acestea nu vatămă interesele neamului românesc. Spre cinstea lui, poporul român n-a dus războaie de asuprire și stăpînire a altor popoare. El a luptat numai pentru a-și apăra ființa și credința. Acesta a fost drumul pe care a mers întotdeauna naționalismul autentic românesc!

*

Am prezentat aceste gînduri, nu pentru a-i lua apărarea lui Marian Munteanu. Pe Marian Munteanu nu-l cunosc personal și nici nu fac parte din Mișcarea pentru România, dar pot spune că ideile enunțate în programul acestei formațiuni politice sînt foarte frumoase. Rămîne de văzut dacă trăirea și activitatea acestei formațiuni va fi pe măsura idealului enunțat. Dacă adepții Mișcării pentru România nu se vor dărui total acestui ideal, mulțumindu-se a merge în spirit căldicel pînă la jumătatea drumului, vor apare alți luptători spre a duce mai departe steagurile triumfătoare ale Românilor.

*

În încheiere o ultimă precizare. O busolă care și-a pierdut magnetismul acului se numește busolă nebună. Cam cu o astfel de busolă încearcă dl. Doru Braia să orienteze politica românească.

Gheorghe BRAHONSCHI

fost deținut politic
veteran de război

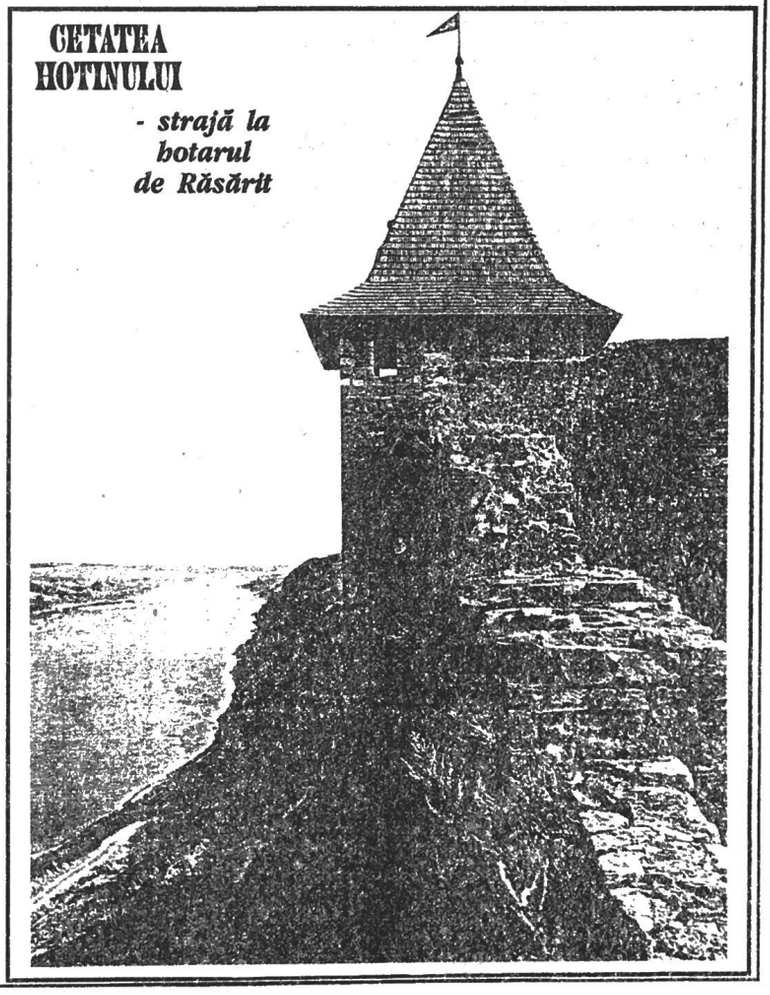

CETATEA HOTINULUI

- strajă la hotarul de Răsărit

UN OCHI RÎDE, ALTUL PLÎNGE...

UN EVENIMENT AL VIEȚII CREȘTINE ROMÂNEȘTI

La Muzeul Țăranului Român din București și-a desfășurat lucrările, în zilele de 5-7 mai 1992, sub oblăduirea Bisericii Ortodoxe Române, așa-zisa Conferința Națională Consultativă a Laicatului, prima de acest fel nu numai din România, dar și din toată Europa de Est. Vîrfurile intelectualității creștine românești, în frunte cu Comitetul de Inițiativă (prezidat în mod strălucit de d-l Sorin Dumitrescu), au pus degetul, cu admirabilă responsabilitate creștină și națională, pe rănile morale și spirituale ale lumii românești de azi, căutînd să reînvie tradiționala sobornicitate a Ortodoxiei, în viziunea căreia clericii și mirenii sînt chemați deopotrivă la "lupta cea bună" a "preoției" întru Hristos.

Conferința s-a deschis în prezența Patriarhului Teoctist, căruia se pare că anumite adevăruri, rostite răspicat, nu i-au prea mers la inimă (mai ales cel privitor la "tactica de supraviețuire" pe care Biserica a adoptat-o sub comunism și pe care, din păcate, nu a avut tăria s-o părăsească nici pînă în ziua de azi, continuîndu-și, mai cu seamă prin vîrfurile ei, vechea docilitate față de Putere). Înalta ierarhie a Bisericii a fost prezentă totuși în prezidiu și în zilele următoare, prin Episcopii -Vicari Vasile Tîrgovișteanul și Teofan Savu și prin Mitropolitul Daniel (în prezența căruia s-au finalizat lucrările Conferinței).

Pe parcursul celor trei zile, pe lîngă cei pomeniți mai sus, au putut fi văzute în sală și alte personalități însemnate ale vieții noastre bisericești (Părintele Galeriu, Părintele Voicescu, Episcopul Gherasim al Buzăului, etc.), intelectuale (Ioan Alexandru, Horia Bernea, Marcel Petrișor, Ștefan Câlțea, Ana Blandiana, Mihai Șora, Gabriel Liiceanu, Petre Mihai Băcanu ș.a.) și chiar politice (Corneliu Coposu, Ion Puiu, Constantin Ticu Dumtrescu, Dumitru Mazilu). "Noua Generație" a fost reprezentată îndeosebi de domnii Marian Munteanu și George Roncea (autori ai unor comunicări pe cît de interesante, pe atît de îndrăznețe, vizînd mai ales problema mereu ocolită a forțelor oculte anticreștine de sorginte masonică, pe lîngă care ateismul primitiv al comuniștilor era o biată copilărie!). Rămîne regretabil că asistența n-a fost tocmai numeroasă în nici una dintre cele trei zile ale dezbaterilor...

Dintre multiplele probleme abordate spicuim doar cîteva: introducerea efectivă a învățămîntului și educației religioase în școlile românești, necesitatea unor publicații creștine de largă răspîndire (catehisme, manuale, reviste și chiar un mare cotidian de orientare creștină), înființarea unei Universități Creștine Ortodoxe, combaterea prostituției și a avorturilor (la care am bătut toate "recordurile", devenind, în doi ani și jumătate, cea mai criminală națiune europeană), sprijinul misionar acordat fraților basarabeni și, bineînțeles, stabilirea unui cadru de colaborare eficientă și armonioasă între Biserică și "Laicat", pe linia unei autentice renașteri duhovnicești.

N-au lipsit, din păcate, nici anumite fricțiuni, fie cu Televiziunea Română (și mai ales cu jalnica Redacție a "Vieții Spirituale"), fie cu unii reprezentanți ai Alianței Civice, vădit incomodați în pseudo-creștinismul dumnealor de coloratură masonică (exprimat din plin și în "Apelul" Alianței Civice "recitat" de d-na Ana Blandiana, unde religia se confundă cu cultura, umanismul creștin cu umanitarismul democratic, iar ecumenicitatea cu...societatea civilă!).

În final s-a definitivat, prin vii dezbateri, o Moțiune în 27 de puncte, reflectînd înalta conștiință sobornicească și misionară sub care s-au desfășurat lucrările Conferinței. Ecourile concrete rămîn de urmărit în viața noastră publică. Materialele prezentate vor fi reunite într-un volum ce se anunță pe cît de util, pe atît de interesant. Nădăjduim că s-a deschis astfel o cale pe care lumea românească nu va întîrzia să calce cu pas mîntuitor.

"LAICI" SAU "MIRENI"?

Nu facem parte din categoria căutătorilor de noduri în papură și nici nu agreem "cearta de vorbe", dar, în treacăt fie zis, credem că folosirea noțiunii de "Laicat" din titulatura Conferinței de la București a fost mai puțin inspirată. Sigur că toată lumea "avizată" a priceput lesne despre ce este vorba, dar cei mai puțin avizați au fost puși într-o oarecare derută. Indiferent de bazele etimologice ale cuvîntului "laic" sau de uzul lui specializat, el a ajuns să aibă în lumea de astăzi un înțeles mult mai larg, atît ca substantiv (cu derivatele sale: "laicism", "laicitate", "laicat"), cît și ca adjectiv (spirit **laic**, viziune **laică**, **cultură laică**, educație **laică**, etc.). În general, prin "laic" nu se mai înțelege astăzi doar ceva "ne-bisericesc" sau "ne-clerical", dar și ceva "ne-religios", indiferent sau chiar opus față de religie. Acesta este și sensul actual cel mai curent (nu numai la noi, unde a fost radicalizat de comunism, dar și în alte limbi europene). Cuvîntul "laic" nu mai este receptat drept sinonim al cuvîntului "mirean" (de la sl. **mir**, "lume"), ci tinde mai degrabă să devină sinonim al cuvîntului "ateu". În cel mai bun caz, el se deosebește de "ateu" prin faptul că nu redă atît ideea de negație, cît pe aceea de indiferență tolerantă față de Dumnezeu, religie, Biserică. Niște "laici", în acest înțeles actual și generalizat, n-ar fi organizat niciodată o Conferință de angajare religioasă sub tutelă bisericească! Sperăm, deci, că noțiunea de "Laicat" a fost folosită în cazul de față doar dintr-o simplă pripeală, iar nu din inaderență la realitățile contemporane (aspect reproșat adeseori Bisericii noastre)...

Cu tot izul său ușor anarhic, credem că termenul de "mirean" ar fi fost mult mai fericit (riscînd cel mult să fie **neînțeles** de cîțiva, ceea ce este preferabil **proastei înțelegeri** a multora!). O "Conferință a Mirenilor" ar fi sunat, credem noi, și mai ortodox și mai românește. Și poate că anumiți "laici", rătăciți prin sală, s-ar fi exclus din capul locului, ca să nu mai facă tulburare cu simandicosul lor "laicism"...

O PARANTEZĂ CARE TREBUIE ÎNCHISĂ

Ecourile vizitei de Paști a Maiestății-Sale, Regele Mihai I, însoțit de o parte a familiei regale, nu s-au stins încă. Lumea românească este mult mai sensibilizată astăzi la problema monarhică. Noi ne bucurăm nu atît din dragoste față de Regele Mihai personal (căruia i se pot reproșa multe, de la 23 august pînă azi), cît din considerație față de instituția monarhică pe care acesta o reprezintă. La 30 decembrie 1947, prin abolirea ilegală a Monarhiei constituționale, s-a deschis o paranteză tragică în istoria României și această paranteză nu se poate închide în mod firesc decît prin cuvenita Restaurație. Altminteri ne vom zvîrcoli penibil și pe mai departe în paranteza deschisă de comunism.

Prin urmare nu credem că este momentul de a cere socoteală acum Maiestății-Sale pentru "păcatele tinereților" (sau chiar ale "bătrîneților", dacă le are), ci de a ne strînge rîndurile în jurul Coroanei legitime, care este simbol și zălog al dispariției definitive a comunismului (cu monstruozitățile sale "republicane" și "prezidențiale", care ne-au adus în sapă de lemn și în sălbatica discordie națională).

Să-i lăsăm pe Dumitrașcii rușinii noastre să asude din gros, cu lațele în ochi, pe la tejghelele lor mai mult sau mau puțin parlamentare, iar dacă ne vor întreba "cu ce drept" a trecut Maiestatea-Sa, Regele Românilor, pe sub Arcul de Triumf, să-i întrebăm și noi "cu ce drept" stă "cucuveaua" lor în Palatul Regal de la Cotrocenii. Și ar mai trebui să li se atragă atenția că pe acolo n-a trecut atît cutare persoană, cît **Dinastia lui Ferdinand Întregitorul**, ale cărui cuvinte veșnicesc săpate în piatra monumentului!

SUFERINȚELE UNUI MITOCAN

Cînd, în Sfînta Noapte a Învierii, Maiestatea-Sa, Regele Mihai I, lua parte, cu regală distincție, la slujba oficiată sub bolțile Putnei lui Ștefan cel Mare și Sfînt, la București, pe Dealul Patriarhiei, președintele Iliescu fierbea spînzurat stîngaci de o lumînare, sub privirile apoase ale Patriarhului Teoctist. Ce-o fi fost în sufletul său duminică și luni, văzînd apoteoza regală pe străzile Capitalei sau la Curtea de Argeș?! De la 22 decembrie 1989 nu s-a mai văzut o asemenea mare de oameni în inima Bucureștiului. Nici cînd au fost adunați la miting după procedeul clasic ceaușist (adică scoși din producție și aduși cu autocarele din provincie), fanii președintelui Iliescu ("Iliescu-apare, soarele sus răsare!") n-au depășit suta de mii. Și iată că, nesiliți de nimeni, în zi de sărbătoare, bucureștenii au ieșit să-și omagieze Regele cu jumătatea de milion!

Președintele Iliescu și-a pierdut firea și a ratat singurul gest ce l-ar fi putut onora: acela de a-l invita pe Suveran pentru o jumătate de oră la Cotroceni (eventual cu protocolară răceală și cu siguranța de sine a unuia care ne-a împuiat urechile cu "legitimitatea" dumnealui). N-a avut însă această "eleganță", rămînînd pînă la capăt "tovarăș", iar nu "domn".

Paroxismul suferinței sale pare să fi fost însă ieșirea penibilă de la Vaslui, acolo unde a avut surpriza să constate că vechiul "trandafir de la Moldova "posedă și destui spini. Apoi s-a pus să bată țara tovărășește, scrîșnind din dinți și găsind o undă de adeziune doar la Caracal, acolo unde s-a răsturnat căruța!...

Cele cîteva capete ce au căzut de pe la Televiziune trebuie să fi fost tot un reflex al suferințelor prezidențiale. Poate că doar d-l Mironov să-l mai fi alinat, povestindu-i cîte ceva despre Zona Crepusculară...

M-A FACUT MAMA DE DREAPTA

După ce l-a dat extremei stîngi pe Nicolae Ceaușescu, Oltenia îi dăruiește astăzi extremei drepte pe tînărul (și petrecărețul!) Radu Sorescu, nepotul poetului Marin Sorescu. Întrucît unchiul se află în gratiile Puterii, între cei doi s-ar putea reedita oricînd cunoscuta fabulă cu "Boul și vițelul"....

Deocamdată R.S. pendulează cu siguranță de sine (în ciuda unei anume tinichele legate de coadă) între Craiova și București, în postură de lider al "Noii Drepte" (?!), formațiune politică năprasnică, gata să se înarmeze împotriva țiganilor și a arabilor (evreii nu i se par periculoși....)! I-am semnala și prezența unei tabere de somalezi, peste drum de Grădina Zoologică din București...

Ieri-alaltăieri ne plîngeam că n-avem "dreaptă" și iată că acum, după "dreapta" național-democratică a d-lui Marian Munteanu, care deja s-a învechit, apare și noua "dreaptă" soresciană, hotărîtă, după limbaj și manifestări, să-l dezbrace pe Vadim de "cămașa morții" și chiar de caracter (dacă nu s-ar fi dezbrăcat singur). Naște și Oltenia oameni!

V.A.M.

Editura "PUNCTE CARDINALE"
B.R.D. Sucursala Sibiu
Cont nr. 4072996517509

Colegiul redacțional:
Gabriel CONSTANTINESCU, Demostene ANDRONESCU, Marcel PETRIȘOR, Răzvan CODRESCU, Constantin IORGULESCU

Adresa: 2400 Sibiu, Calea Dumbrăvii nr. 109
tel. 92/422536

Tehnoredactare computerizată
Machetator: I. Nistor
Tiparul "POLSIB" S.A.